

નવજોત ક્રિયા.

૫૫૫૫૫૫ ૫૫૫૫૫૫ ૫૫૫૫૫ ૫૫૫૫૫૫

૫૫૫૫૫૫૫૫ ૫૫૫૫૫૫૫ ૫૫૫૫૫૫ ૫૫૫૫૫૫

યવત્ ઇસાઇ તવાચા અવત્, ખસાઇ અએ પે
અપદ્યા.

અશો જરથોસ્ત કહે છે કે:—જ્યાં સુધી મારામાં
શરીરને લગતું કૌવત છે અને મનની મજામુતાર્થ છે
ત્યાંસુધી સમ્યાઈ શિખવવાની હું કોશેશ કરીશ.

આવૃતિ બીજી.

બનાવનાર

જમાસ્પજ એદલજ દાદાચાંનજ.

મુ'બઈ :

ફાઈ પ્રીટીંગ પ્રેસ.

સને ૧૨૫૬ યજ્ઞેજરદી—સને ૧૮૮૭ ઇસવી.

કીમત બે આના.

નવજોત ક્રિયા.

૫૫૫૫૫૫ ૫૫૫૫૫૫ ૫૫૫૫૫ ૫૫૫૫૫૫૫

૫૫૫૫૫૫૫૫ ૫૫૫૫૫૫૫ ૫૫૫૫૫

યવત્ ઇસાઇ તવાચા અવત્ ઇસાઇ અએવે
અપહ્યા.

અશેા જરથોસ્ત કેહે છે કે :—જ્યાં સુધી મારામાં
શરીરને લગતું કૌવત છે અને મનની મજબુતાઈ છે
યાંસુધી સમ્યાઈ શિખવવાની હું કોશેશ કહીશ.

આવૃત્તિ ખીજ.

બનાવનાર

અમાસ્પજ એદલજ દાદાયાંનજ.

મુ'બઈ :

ફાઈ પ્રોટીંગ પ્રેસ.

સને ૧૨૫૬ યજ્ઞજરદી—સને ૧૮૮૭ ઇસવી.

કીમત બે આના.

દીબાચો.

આ ચોપાન્યામાં સમાવેલી બાબત, આજથી
પ્રાર વરસ ઉપર, જરથોશ્તી ધર્મના અભ્યાસીઓનાં
નવાં મંડલનાં જાણીતા મારા મીત્ર એરવદ તેહમુરસ
દીનશાહજી અંકલેશરીઆનો મુચનાં ઉપરથી, લખ-
વામાં આવી હતી.

એ મારા મીત્રએ પોતાનાં વડા બેદાને ઘટતી
ઉમરે આબ્યા પછી, જરથોશ્તી ધર્મ નીતિનાં જ્ઞેયતાં
મૂલતત્વોનું જ્ઞાન આપી અને જરથોશ્તી તરીકેની
ફરજેનું અસલ એકરારનાંમું શિખવી, ધર્મમાં દાખેલ
કરવાની ક્રિયા કરાવી હતી જે રીત પોતાનાં કુટુંબમાં
ચાલુ રાખી છે.

હાલમાં, વખત જતે, કેટલાંક કુટુંબોના વડાઓ
પોતાનાં બાલકોની નવજાત ક્રિયા વખતે જરથોશ્તી
તરીકેની ફરજેનું અસલ એકરારનાંમું તેઓને શિખવ-
વાની અને સેહલા સવાલ જવાબનાં આકારમાં ધર્મ
નીતિનાં મૂલતત્વો શિખવી શકાએ એવી કોઈ
ચોપડી પ્રગટ થવાની જરૂર સમજે છે તેથી બાલ-
કોની શક્તિનાં પ્રમાણની સાદી એબારતમાં આએ
ચોપાન્યું છપાવી પ્રગટ કરવાનું હૃદયે વાર્યું છે.

રોજ ૫ મે માહા ૧૨ મે સને
૧૨૫૫ યજ્ઞેજ્ઞરી, તા. ૧૮ મી
આગસ્ટ ૧૮૮૬ ઈસવી.

જા. એ. દાદામાંનજી.

બીજી આવૃત્તિ.

આ નાના ચોપાન્યાંની પેહલી આવૃત્તિ
દસ મહીનામાં અપી જવાથી ધર્મનીતિને લગતા
કેટલાક સવાલ જવાબોના વધારા સાથે આ બીજી
આવૃત્તિ છપાવી પ્રગટ કરી છે.

રોજ ૨૦ મે માહ ૧૦ મે
સને ૧૨૫૬ ચલ્દેજરી તા. ૪ { જા. એ. દાદાયાંનજી.
જુલાઈ ૧૮૮૭ ઈસવી.

નવજ્ઞેત માટેનાં ઉમેદવાર ખાલકને ધર્મ નીતિનાં
 મૂલતત્વો તથા ફરજોનું એકરારનાંમુ શિખ-
 વવા વિષે, એ ક્રિયાની ચાલુ રૂઢી વિષે
 અને તેમાં નીરંગ પાવામાં તથા પતેત
 પઢાવવામાં આવેછે તે વિષે ખુલાસો.

“ There needs the common courage to be honest—the courage to resist temptation—the courage to speak the truth—the courage to be what we really are and not to pretend to be what we are not.” S. Smiles.

જરથોશ્તીઓનાં ખાલકોને અને ખીજા ધર્મવાલાઓને મજદ્યસ્ની જરથોશ્તી ધર્મમાં દાખલ કરતી વખતે જે ક્રિયા તેઓ ઉપર કરવામાં આવે છે તેને હિંદુસ્તાનનાં જરથોશ્તીઓ નવજ્ઞેતને નામે અને ઇરાંની જરથોશ્તીઓ શીવ-કુસ્તી આપવાની ક્રિયાને નામે ઓલખે છે. નવજ્ઞેતનો અર્થ નવો બંદગી કરનાર અથવા નવો જન્મ લેનાર થાય છે. જરથોશ્તીઓનાં સમજાણમાં આવેલાં ખાલકોની નવજ્ઞેત ક્રિયા સાતથી પંદર વરસની હદની અંદર કરવાને જાણાવેલું છે. એ ક્રિયા હિંદુઓની **ઉપનીત**^૧ (જનોઈ)ની ક્રિયાને મલતી છે.

૧ મનુસ્મૃતિમાં કહેલું છે કે—બ્રાહ્મણનાં છોકરાને આઠમે, રાજાનાં છોકરાને અગીઆરમે, અને વેપારીનાં છોકરાને આરમે વરસે—“ઉપનીત”—જનોઈ—ની ક્રિયા કરવી.

ચાલુ સમયમાં જે કાયદો અને રીત જરથો-
 રતીઓમાં જાએજ છે તે એકે ઘણું કરીને સાતથી
 નવ વરસની ઉમરનાં બાલકોને, અવસ્તા જીખાંનનાં
 એકસ કલાંમે પોપટની મુવાફક બીન સમજવવે અને
 ઘણું કરી અશુદ્ધ ઉચ્ચારે પાઠે કરાવવામાં આવે છે
 અને એટલુંજ શિખવીને તેઓની નવજોત ક્રિયા
 કરવાનું ઘટનું વિચારવામાં આવે છે! પણ નવજોત
 ક્રિયા—જે જરથોરતી ધર્મનો મૂલ પાયો છે તે—શું ?
 તેની અગત શી છે ? તે ક્રિયા થવા પછી બાલક
 કયા ધર્મમાં દાખેલ થાય છે ? તે ધર્મ કેવો છે ? તે
 કોણે સમજવ્યો ? તેમાં કયાં કામ કરવાને અને કયાં
 કામથી દુર રહેવાને જાણાવેલું છે ? સદરે કુસ્તી તે
 શું ? અને તેની મતલબ શી ? ઇત્યાદી બાબતોનું
 સાધારણ જ્ઞાન ઘણું કરીને, સેંકડે પાંચ માબાપો
 પોતાનાં નવાં બનતાં જરથોરતી બાલકોને આપતાં
 હોય એવું ખાતરીથી કહી શકાતું નથી.

દુન્યામાં વસ્તી જાંણીતી પ્રજા—હિંદુ, ક્રિશ્ચિયન
 અને મુસલમાન—પોતાનાં ધર્મનાં મૂલતત્વો અને
 પેઝમબર વિષેનું જ્ઞાન બાલકોનાં મગજમાં નાહાન-
 પાણુથી થસાવે છે જેથી બચ્ચાંઓમાં મોઢાં થવા પછી
 ધર્મને લગતાં પુસ્તકો વાંચવાનો શોક અને કાલજી
 ઉત્પન્ન થાય છે પણ જરથોરતીઓ—જેઓ પોતાને
 ધર્મ અને સંસાર સુધારામાં આગલ વધેલા સમજે
 છે—તેઓ પોતાનાં બાલકોને નવજોત થવા આગમચ

અને તે થવા પછી પોતાનાં ધર્મનીતિનાં મૂલતત્વો શિખવવાની કાલજી અને દરકાર રાખતાં નથી ! માજદ્યસ્નાંતોની ફરજ છે કે બીજી કોમનાં લોકોની મુવાફક પોતાની ધર્મનીતિ અને ખોદા વિષેનું ઉમદા જ્ઞાન બાલકોનાં મગજમાં થસાવવું જેથી તેઓ ધર્મની ખુબીઓને પીંછાનવા શિખે, તેનાં ઉપર ભરોસો લાવે અને રૂદ્ધ માર્ગે ચાલે.

સંસારી તથા રાજદરબારી સુધારા અને વધારાનાં ચાલુ વખતમાં જ્યારે પશ્ચિમ તરફની કેલવણી અને વાંચન, છોકરા અને છોકરીઓમાં, પાંણીના મોજા મુવાફક, દરરોજ વધતું જાય છે ત્યારે જરથોશ્તી બાલકો “ધર્મની કેલવણી અને તેથી થતી અસર વગર ઉધરી મોઠાં થાય છે ! જરથોશ્તીઓની ઉધરતી ઓલાદને ધર્મની કેલવણી મલે અને તેને લગતી અસર તેનાં ઉપર થતી અને ખીલતી ચાલે તે માટે જોઈએ તેવા મજબુત ઉપાયો જરથોશ્તીઓ તરફથી લેવાતા નથી એ ધર્મને નુકશાંન કરનારું છે.” બચપણથીજ ધર્મ શિખવવામાં ધર્મની હસ્તી અને કાયમી છે.

માટે, બાલકોને વિદ્યા તથા હુનરની કેલવણી સાથેજ ધર્મનીતિનું સામાન્ય જ્ઞાન આપવાની જરથોશ્તીઓની ફરજ છે. બાલકોને કેલવણી આપવા વિષે માહા પ્રતાપી અને લોકપ્રીય લોર્ડ રીપન કહે છે કે :—

“No Education can be complete and thorough, if it does not combine religious and secular Education.”

બાલકો અને ઉમરે પુગેલાંઓને, જરથોસ્તી ધર્મનીતિનાં મૂલતત્વોનું કેટલેક દરજ્જે સામાન્ય જ્ઞાન આપવાસાડું મારા અભ્યાસી મિત્રો તરફથી ચોપાન્યાં છપાઈ મગટ થયેલાં છે તે છતાં નવજ્ઞેત થતાં બાલકોનાં ખાસ ઉપયોગ સાડું જરથોસ્તી તરીકેની કબુલાતો, ફરજો, બંદગી, અને અહુરમજ્દને માનવાનાં જાહેર એકરારનામાંની તે ચોપાન્યાંઓમાં ખૂટ જણાવાથી બાલકને જોઈતી ધર્મનીતિ, અહુરમજ્દને માનવાનો એકરાર, મજ્દયસ્ની તરીકેની ફરજો, કબુલાતો અને બંદગી અવસ્તા બાપામાં તેનાં ગુજરાતી ખુલાસા સાથે સમાવેશ કરી તથા કુસ્તી કરવાને લગતા અવસ્તા તેના તરજુમા સાથે દાખલ કરી આએ ચોપાન્યું રચ્યું છે.

એમાં સમાવેલી બાબતોનો ખુલાસો કરવા પેહેલાં ચાલુ આવેલા કાયદે નવજ્ઞેત ક્રિયા કરતી વખતે શું કરવામાં આવે છે તેનો હેવાલ આપવાની જરૂર છે.

ચાલુ રીતમાં નવજ્ઞેત થતાં બાલકને પેહેલાં નીરંગ (ગૌમુત) દાઢમની પાતરી સાથ ત્રણ વાર પાવા પછી તેનું શરીર પાક કરવામાં આવે છે અને તે પછી સદરા^૧ સીવાયનો પોશાક પેહેરાવી મજલસમાં તે બાલકને લાવવામાં આવે છે ત્યાં તેની પાસે પતેલ પઢાવામાં આવે છે અને તેને સાડું બીજાઓની પતેલ

---

૧ કદમી જરથોસ્તીઓ સદરા પેહેરાવીને બાલકને મજલસમાં લાવે છે.

કરે છે ; પતેત પઢી રહેવા પછી નવજોત ક્રિયા કરનાર અયોરનાન બાલકનાં હાથમાં સદરો આપીને પાજંદ ભાષામાં ઐદાની સ્તૂતિ અને દીનનો કલમો તેને પઢાવે છે, યથા અહૂવધર્યો બે પઢતાં તેને સદરો પેહેરાવે છે અને કુસ્તી હાથમાં લઈ તે બાલક પાસે પોતાના હાથ ધરાવીને તે ક્રિયા કરનાર અહુરમજ્દ યશ્તનો દીબાચો “વિદ્વાઓ મ્રઓતૂ” સુધી પોતે પઢે છે. પછી નીરંગ કુસ્તી બાંધવાની બાલકને પઢાવતાં “દનઓથ અહુરહે મજ્દાઓ” વાલા વાક્ય આગલ કુસ્તી કમરે બાંધાવે છે, બે “અહુનવર અને એક અષેમૂ” પઢાવતાં તેના ચાર ગાંઠ બાંધાવામાં આવે છે અને છેલ્લે “જસ મે અવડહે મજ્દ”નો કઢો સમાપ્ત કરાવવામાં આવે છે. પછી ક્રિયા કરનાર પોતાની જગાએ બેસીને “હોશબાંમ” પઢે છે અને બાલક માટે “તંદરોસ્તી” પઢીને મજલસ બરખાસ્ત થાય છે. એટલું કરવામાં નવજોત ક્રિયાનો હેતુ પાર પડેલો સમજવામાં આવે છે !

આએ સામાન્ય રીતની ક્રિયામાં જુદા જુદા પંથવાલાઓ ચોક્કસ ફર કરે છે જેમકે કોઈ પંથવાલા અહુરમજ્દ યશ્તનાં દીબાચામાં “વિદ્વાઓ મ્રઓતૂ” પછી “પેરેસતૂ જરથુશ્ત્રો અહુરેમૂ મજ્દાંમૂ” પઢીને “નીરંગ કુસ્તી” બાંધવાની પઢાવે છે; કોઈ પંથવાલા “હોશબાંમ” પઢતા નથી ; અને કોઈ પંથવાલા બાલક પાસે પતેત પઢાવતા નથી પણ તેને સાડું તેઓ પોતે પઢે છે વીગેરે.

ચાલુ આવેલી રીતમાં નવજ્ઞેત થતાં બાલકને નીરંગ (ગૌમુત) પાવામાં આવે છે; તેની પાસે પતેત પઢાવામાં આવે છે અને બીજાઓ તેને સાડું પતેત ફરે છે તેનો અત્રે વીગતે ખુલાસો કરવાની જરૂર છે. પહેલાં તપાસવાનું છે કે જરથોશ્તી ધર્મમાં શું નીરંગ (ગૌમુત) પાવાનું ફરમાન છે ?

પ્રમાણીક અને ધર્મના ખરા અભ્યાસીઓ ધર્મ પુસ્તકોને આધારે જાણાવશે કે કોઈબી માનસને ગમે એવો પાપી હોએ તે છતાં નીરંગ પાવાનું જરથોશ્તી ધર્મ પુસ્તકોમાં ફરમાવેલું નથી.

બાલકને નીરંગ પાવામાં આપણા લોકો એવી મતલબ ધરાવતા માલમ પડે છે કે તેથી તે પવિત્ર થાય છે. પવિત્રાઈ અથવા ચોખ્ખાઈ વિષે ધર્મમાં ફરમાવેલું છે કે તે બે રીતની છે. એક મનની અને બીજી શરીરની. શરીરની સફાઈમાં શું કરવાથી બી-ગાડો થાય છે અને તે કેવી રીતે દૂર થઈ શકે તે વિષેની પુઠ્ઠળ બાબતો વંદીદાદમાં લખાયેલી છે, તે ઉપરથી જાણાય છે કે કોઈબી નુકશાન કરનારી વસ્તુ, હવા, અથવા ચામડીનાં દરદ પેદાકરનારી હરેક પદાર્થ જ્યાંસુધી શરીરને લાગતી નથી ત્યાં સુધી શરીર અપવિત્ર થતુંજ નથી પણ જો ઉપર જણાવેલી કોઈબી વસ્તુ શરીરને લાગે તોજ તે ધર્મને કાયદે ગલીચ કહેવાય છે અને તેને દૂર કરવા માટે પાંણી, માતી અને ગૌમુત વાપડવાને

વંદીદાદમાં ફરમાવેલું છે પણ **નીરંગ પાઇને** શરીરની ગલીચી દૂર કરવાને ફરમાવેલું નથી; મુવેલાં કાલબુદ્ધને અડકનાર અને લાસ ઉચકનારને પવિત્ર કરતી વખતે નવ દીવસ મુઘી લોકોથી દૂર રાખીને ચોકસ ક્રિયાઓથી તેને પવિત્ર કરવા ફરમાવેલું છે પણ તેને વધીક નીરંગ પાવાનું કેઠેબી કહેલું નથી.

મનની સ્વચ્છતામાં બીગાડો થવાથી મનની અપવિત્રાઈ થાય છે તેને દૂર કરવા સારું, કીધેલાં ખરાબ કામોનો પશ્ચાતાપ કરવાને, તેવાં કામ ફરી નહીં કરવાની કબુલાત આપવાને, અને હુમત, હૂબત અને હવર્ત ઉપર ઉસ્તવારી રાખવાને, ફરમાવેલું છે પણ તેને નીરંગ પાઇને પવિત્ર કરવાનું ફરમાન તો નથીજ.

આએ ખુલાસા ઉપરથી જાણાશે કે જરથોશ્તી ધર્મનાં પુસ્તકોમાં કોઈબી કારણસર **નીરંગ પાવાનું** ફરમાન છેજ નહીં.

બાલકને નીરંગ પાવામાં આવે છે તે વખતે જે સાધારણ ફારસી વાક્ય—“ઇન ખોરમ્ ઇન પાકીએ તન ચોજદાઘએ રવાનરા”-તેની પાસે બોલાવવામાં આવે છે તેનો અર્થ એછે કે—“આએ (નીરંગ) મારાં તનની પાકી અને રવાનની પવિત્રાઈને માટે હું પીવું છું.” એ રેવાજ પાછલથી ઘુસેલો છે અને એ ઉપરો વાક્ય પાછલા વખતનો છે તે તેની પાછલા વખતની ફારસી ભાષા ઉપરથીજ સાબેત થાય છે. નીરંગ

શરીરને લગાડવાથી તેનાં કોઈ ચોક્કસ ગુણને લીધે તન પાક થતું ધારી શકાય પણ **નીરંગ પાવાથી** રવાન પવિત્ર થઈ શકે નહીં.

હવે, બાલક પાસે **પતેત** પઢાવામાં આવે છે અથવા તેને માટે બીજાઓ **પતેત** કરે છે તે વિષેનો ખુલાસો કરવા આગમચ પતેતના બનાવનાર અને તેનાં જમાંનાંવિષે થોડીક વિગત જણાવવાની જરૂર છે.

જરથોશ્તી ધર્મનાં અસલ ફરમાનોને આધારે જુદે જુદે વખતે જુદી જુદી ભાષાઓમાં જે લખાંતો થયેલાં છે. તેમાંનું એક **પતેત** છે અને તે પાબંદ ભાષામાં પંદરસો વરસ ઉપર મહૂમ દીન આગાહ દસ્તુરાંન દસ્તુર આદરબાદ મારેસ્પંદે યજ્ઞશનેનો હા. ૧૨મો જે આ ચોપડીને સર્કે ૧૭ મે દીનના એકરાર તરીકે આપેલો છે તેના ઉપરથી પોતા તરફની કેટલીક શરેહ સાથે બનાવી છે. એ રૂહશાદ દસ્તુર પંદરસો વરસ ઉપર નાસેખઉલ તવારીખના લખનારને મતે અરદેશર બાબકાંનની પાદશાહીના ૧૧માં વરસમાં જન્મયા હતા અને એ દસ્તુર સાહેબે પોતાના વખતમાં આપણાં ધર્મમાં ઘણો સુધારો કીધો હતો તથા ધર્મ સંબંધી નીતિને લગતા નિબંધો પ્રગટ કીધા હતા અને ત્રણ **પતેતો** બનાવી હતી. એક પતેત પશેમાંની જે સાધારણ પઢવામાં આવે છે તે પાબંદ ભાષામાં, બીજી ખુદ પતેત પેહલવીમાં અને ત્રીજી પતેત ધરાંની ફારસીમાં છે. એ ત્રણેનો ભાવાર્થ એક

સમાન છે પણ ભાષા જુદી છે એ ઉપરથી માલમ પડે છે કે એ પતેતો અશો જરથોશ્તાનાં પછી નજ-દીક એ હજાર વરસે લખાયલી છે.

હવે, પતેત પઢવી એટલે શું? જે ગુનાહ જાણુ અથવા અનજાણુપણે થયો હોય તેને માટે ખરા દીલથી પશ્ચાતાપ કરી તેવો ગુનાહ ફરી નહીં કરવાની કબુલાત આપીને ખોદા પાસે તેની માફી ઇચ્છવાના કામને પતેત ઇઆને “પાછું ફરવું” કહેછે. એ ઉપરથી ધ્યાનમાં આવી શકે છે કે જે માનસે જે ગુનાહ કીધો હોય તેને માટે તે માનસ પોતેજ પતેત કરે તોજ તેનો ગુનાહ માફ થઈ શકે પણ જો તેને માટે કોઈ બીજો પતેત પડે તો તેથી તેનો ગુનાહ માફ થઈ શકતો નથી. ચાલુ રીતે જે પતેત કરવામાં આવે છે તે ઉપરથી એવું થાય છે કે જાણુ એક માનસ બીમાર હોય તેને તંદરોસ્ત કરવાને બીજા માનસને દવા પાવા બરાબર છે? જેમ કોઈ માનસ બીમાર હોય તેનેજ દવા પાવાથી તે તંદરોસ્ત થાય છે તેમ જે માનસે પોતે ગુનાહ કીધો હોય તે માનસ પોતેજ પતેત કરે તોજ તેનો ગુનાહ કપાય છે. બીજાના કીધેલા પશ્ચાતાપથી તેનો ગુનાહ દુર થતો નથી એવી આપણા ધર્મની રૂઢી છે.

એ ઉપરથી જાણાય છે કે નવજોત થતાં બાલક માટે બીજાઓ પતેત કરે તો તે બેબા છે ઇઆને તેઓના તે પઢવાથી બાલકને કોઈબી રીતનો ફાયદો અને સવાબ મળતો નથી.

જો બીજાઓએ તે બાલકને સારું કીધેલી પતેત તેને ઉપયોગી નથી તો શું તે બાલકે પોતે પતેત પઢવી ? નહીં, સખખ કે પતેતમાં જે ગુનાહોનુ વર્ણન આવેલું છે તેને બારીકીથી તપાસતાં જણાય છે કે તેમાં જણાવેલા ગુનાહો મોટાં માનસથીજ થન શકે અને તે ગુનાહો બાલકની શક્તિ અને સમજણની બાહર છે, જે ગુનાહ કોઈએ કીધો નહીં હોય અથવા તે તેની શક્તિથી બાહર હોય અને જો તેની પાસે તે ગુનાહ કબુલ કરાવવાની અને તેનો પશ્ચાત્તાપ કરાવવાની ફરજ પાડવામાં આવે તો તે વાજબી કેહેવાય નહીં.

બાલકને “સદરો કુસ્તી આપવાની” બાબત જે ઠેકાંણે મલે છે તેમાં બાલક પાસે પતેત પઢાવવા વિષે ફરમાવેલું નથી પણ બુદ્ધીનોને જરથોશ્તી ધર્મમાં દાખલ કરતી વખતે **પતેત** કરાવવાનું ફરમાવેલું છે અને તે વાજબી છે.

નવજોત ક્રિયાની ચાલુ રીત વિષે ખુલાસે કરવા પછી આએ ચોપાન્યાંમાં સમાવેલી, ચાલતી આવેલી રીત ઉપર સુધારો અને વધારો કરેલી અને સમજુ માનસો કબુલ રાખે એવી રીતની સમજણુ આપવાની જરૂર છે.

શરૂઆતમાં, બાલકને લાયકનાં મજદયસ્ની જરથોશ્તી ધર્મનાં મૂલતત્વો, નવજોત ક્રિયા અને સદરા કુશ્તીની સમજણુ ટુકા સવાલ જવાબનાં રૂપમાં

આપવામાં આવી છે (જુવો સર્કે ૧ થી ૧૫ માં સુધી) એ સવાલો—જે આગમચથી બાલક પાસે સમજાણ સાથે પાઠે કરાવાના છે—તે બાલકનું શરીર પાક કરવા આગમચ, તેને ક્રિયા સારૂ મેલવેલી મજલસમાં લાવીને, શીક્ષકે અથવા ક્રિયા કરનારે તે સવાલો પુછી તેની પરીક્ષા લેવી અને પછી તેનું શરીર પાક કરાવવું; શરીર પાક કરવા પછી, તે બાલકને સદરા કુસ્તી વગર બીજો પોશાક પેહેરાવી મજલસમાં લાવવું અને ક્રિયા કરનારે બાલકનાં હાથમાં સદરો આપી કાયદા પ્રમાણે તેને દીનનો કલમો પઢાવી સદરો પેહેરાવાની અને કુસ્તી બાંધવાની ક્રિયા સમાપ્ત કરવી.

ક્રિયા કરનારે પોતાનું કામ પુરૂં કરવા પછી અહુરમજ્દને માંનવાનો એકરાર, (ફવરાનેનો ફકરો) નીતિની પસંદગી અને અનિતિનો તીરસ્કાર (ફસ્તૂચેનો કર્દો,) જરથોસ્તી તરીકેની કબુલાતો અને ફરજો (ધજ. હા. ૧૨ મો)¹ અને બાંદગી (વસસ્ચતૂનો

૧ ધજ. હા. ૧૨ માં એક ખોદાને પૂંજવાની કબુલાત, દેવોને માંનવાનો તિરસ્કાર, અને ખુરાધ તથા ખુરાં માણસોથી દુર રહેવાને ઘણી અસરકારક રીતે જાણાવેલું છે અને એક ખરા જરથોસ્તીનું લક્ષણ અને એકરારનામું છે. એ ૧૨ માં હાને જરથોસ્તી ધર્મ પુસ્તકોનો નાંમીચો અને ખુર્નેર્ગ વિદ્વાન દાક્ટર સ્પીગલ ‘confession of faith’ ને નાંમે અને અવસ્તા ભાષાનો “જબાનશનાસી” ને કાયદે અબ્યાસ કરવાની રીતનો હિન્દુસ્તાનમાં પાચો નાખનાર વિદ્વાન અને માંન પામેલા અમારા ગુરૂ શેઠ ખુ. રં. કાંમાં ‘Articles of faith’ ને નાંમે ઓલખે છે.

કર્દો) અવસ્તા ભાષામાં બાલક પાસે મોઢે ધચ્છા વાંચીને પઢાવવું (જીવો સર્કે ૧૬ થી ૨૦ સુધી). બાલકે અવસ્તા ભાષામાં જે એકરાર, કબુલાત, ફરજો અને બાંદગી કીધી તેનો ખુલાસો ક્રિયા કરનારે બાલકને વાંચી સંભલાવી તે પ્રમાણે ચાલવાની કબુલાત લેવી (જીવો સર્કે ૨૧ થી ૨૬ મે) અને બાલકને તાંદરોસ્તીનાં આશીર્વાદ દઈ મજલસ બરખાસ્ત કરવી.

જા. એ. દાદાચાંનજી.

સાંકળિયું.

સફ.

નવજોત થતાં બાલકને તન પાક કરવા આગમય પુ.	
છવાનાં સવાલો	૧
અહુરમજ્દને માનવાનો એકરાર અને દીનની સ્તૂતિ (અવસ્તામાં)	૧૬
નીતિની પસંદગી અને અનીતિનો તિરસ્કાર (અવ- સ્તામાં)	૧૭
જરતોસ્તી તરીકેની કબુલાતો અને ફરજો (અવ- સ્તામાં)	૧૭
મજ્દયશની દીનની પસંદગી (અવસ્તામાં)	૧૯
જરતોસ્તી તરીકેની બંદગી (અવસ્તામાં)	૨૦
નવજોત થતાં બાલકે અહુરમજ્દને માનવાનો એકરાર પ્રત્યાદી જે અવસ્તા બાપામાં કાધો તેનો ક્રિયા કરનારે બાલકને સંબલાવવાનો ગુજરાતીમાં ખુલાસો	૨૧
અષેમ વાહ... ..	૨૭
અષેમનો ખુલાસો... ..	૨૭
અહુનવર (યથા અહુ વધ્યો)	૨૭
અહુનવરનો ખુલાસો	૨૭
કે મે ના મજ્દા	૨૮
કે મે ના મજ્દાનો ખુલાસો	૨૯
અહુરમજ્દ ખોદાએ	૩૦
અહુરમજ્દ ખોદાએનો ખુલાસો... ..	૩૧
જસ મે અવંડહે મજ્દ... ..	૩૩
જસ મે અવંડહે મજ્દનો ખુલાસો	૩૩

નવજોત થતાં બાલકને તન પાક કરવા આગમચ પુછવાના સવાલો.

સવાલ—આજ તમે ઉપર શું ક્રિયા કરવામાં આવનાર છે ?

જવાબ—ભલી મજદ્યસ્તી જરતોસ્તી દીનમાં દાખલ થવાની.

સ૦—તે ક્રિયાનું નામ શું ?

જ૦—નવજોત.

સ૦—નવજોત એટલે શું ?

જ૦—નવો બંદગી કરનાર અથવા નવો જન્મ લેનાર.

સ૦—બંદગી કરનાર એટલે શું ?

જ૦—ધર્મમાં જણાવેલા હોકમો પ્રમાણે ચાલનાર અને ખોદાની ભક્તિ કરનાર.

સ૦—ધર્મ એટલે શું ?

જ૦—માનસને સારાં કામ કરવાને શીખવનાર અને ખરાબ કામ કરવાથી અટકાવનાર કાયદો.

સ૦—તમે શાને સારાં કામ કહેવો છો ?

જૉ-સચાઇ, પવિત્રાઇ, પરોપકાર, દયા, સખાવત,
ઉદ્યોગ ઇત્યાદીને.

સૉ-તમે શાને ખરાખ કામ કહેવો છો ?

જૉ-જુઠાઇ, ચોરી, લૂંટફાંટ, અપવિત્રાઇ, અપરો-
પકાર, આલસાઇ, ઇગાઇ ઇત્યાદીને.

સૉ-ધર્મ કાણની મારફતે મલે છે ?

જૉ-પેગમખરની.

સૉ-પેગમખરનું કામ શું ?

જૉ-લોકાને પોતાની ફરજ અને ખોદાતાલાનાં
હોકમો વિષે જ્ઞાન આપવાનું.

સૉ-તમારા પેગમખર સાહેબનું નામ શું ?

જૉ-અશો જરતોશત.

સૉ-અશો જરતોશતના ખાવા અને માએનું
નામ શું ?

જૉ-ખાવાનું નામ પોરોસરપ અને માએનું નામ
દોગદો.

સૉ-અશો જરતોશતનાં ધણીઆણીનું નામ શું ?

જૉ-હવોવિ.

સૉ-અશો જરતોશતનાં કુટલાં છોકરાં હતાં ?

જૉ-ત્રણ છોકરા અને ત્રણ છોકરીઓ મલી છ
હતાં.

સૉ-છોકરાઓનાં નામ જણાવો ?

જ૦—એશદવાસ્તર, ઉરવતતનર અને પુરશેદચેહર.

સ૦—છોકરીઓનાં નામ કેહેવો ?

જ૦—ફેની, શ્રીતી અને પોરેચીસ્તી.

સ૦—અશો જરતોશત ક્યા દેશનાં રહેવાસી હતા ?

જ૦—ધરાંન દેશનાં રચે શેહેરનાં.

સ૦—ધરાંન દેશ સાથ આપણને શું સંબંધ ?

જ૦—ધણા આગલા વખતમાં આપણાં વડવાઓ
એ દેશમાં વસતા હતા.

સ૦—અશો જરતોશતે ક્યા પાદશાહનાં વખતમાં
પોતાનો ધર્મ સમજાવ્યો હતો ?

જ૦—ધરાંન દેશના પાદશાહ ગોશતાસ્પના વખતમાં.

સ૦—તેને આજ કેટલાં વરસ થયાં ?

જ૦—આસરે ત્રણ હજાર.

સ૦—અશો જરતોશતે ધર્મ સમજાવતી વખતે લો-
કાને શું કહ્યું હતું ?

જ૦—એવું કહ્યું હતું કે—હું સચાઇનો ફેલાવો કરનાર,
જુઠાઇનો ધિક્કાર કરનાર, ગલીચ વસ્તુઓનો
નાશ કરનાર, પુરાં માનસોને ફજેત કરનાર,
અને લલાં માનસોને મદદ કરનાર છું.

સ૦—અશો જરતોશતે જે ધર્મ સમજાવ્યો તેનું
નામ શું ?

જ૦—મજ્દયસ્ની જરતોશતી દીન.

સ૦—મજ્જયસ્ની જરતોશ્તી દીન એટલે શું ?

જ૦—દુનીઆની સઘલી વસ્તુઓને પેદા કરનાર
ઘણાજ દહાપણુવાલા સાહેબ—ખોદાતાલાને—
પૂંજવાનો ધર્મ.

સ૦—મજ્જયસ્ની જરતોશ્તી દીન ક્યા ધર્મની
વિરોધ છે ?

જ૦—દેવયસ્ની અને યુતપરસ્તી.

સ૦—દેવયસ્ની એટલે શું ?

જ૦—ખોદાતાલાની બંદગી કરવાને બદલે તે સાહે-
બની પેદા કરેલી વસ્તુઓને ખોદા તરીકે
પૂંજવું અથવા માન આપવું.

સ૦—યુતપરસ્તી એટલે શું ?

જ૦—પથ્થર અથવા ખીજી કોઈખી વસ્તુનો માનસ
કે જનવરના જેવો આકાર બનાવી તેની
પૂંજ કરવી અથવા માન આપવું.

સ૦—તમો કેવા થવાને પ્રસંદ કરો છો ?

જ૦—હું મજ્જયસ્ની જરતોશ્તી થવાને પ્રસંદ કરું છું.

સ૦—તમો કેવા થવાને ઇચ્છતાં નથી ?

જ૦—દેવયસ્ની અને યુતપરસ્તી.

સ૦—દેવયસ્ની અને યુતપરસ્તી થવાને પ્રસંદ કાંય
નથી કરતા ?

જા૦—કારણ એમાં પેદા કરનાર ખોદાતાલાની બંદગી અને ભક્તિ કરવામાં નથી આવતી.

સ૦—મજ્જયસ્ની જરતોશ્તી ધર્મ ખોદાતાલાની બંદગી કરવાને શીખવે છે તેની ધર્મમાંથી સાબેતી આપો ?

જા૦—સાબેતી એ છે કે—કુવરાને મજ્જયસ્નો જ-રથુશ્તિશ્ વીદ્યેવો અહુર-ત્કએષો.

સ૦—એ વાક્યનો ખુલાસો કરો ?

જા૦—ખોદાતાલાની ભક્તિ કરનાર, જરતોશ્તનાં ધર્મ પ્રમાણે ચાલનાર, દેવતાં કામનો ધિક્કાર કરનાર અને જગત કરતાનાં કાયદાને માન આપનાર થવાને હું પસંદ કરું છું.

સ૦—મજ્જયસ્ની જરતોશ્તી ધર્મ પુસ્તક કઇ ભાષામાં લખાયલું છે ?

જા૦—અસલી ઇરાની ભાષા જેને હાલમાં અવસ્તાઓ બંદ અથવા બંદ અવસ્તાને નામે ઓલખે છે તેમાં.

સ૦—મજ્જયસ્ની જરતોશ્તી ધર્મની ઉત્તમ ખુખી શું કરવામાં છે ?

જા૦—અશોધ કરવામાં

---

૧ જે વસ્તુ, હવા અથવા માનસ બીજી સારી ચીજો અને માનસને ગુંકાંન કરે છે તેને દેવ કહેછે.

સ૦—અશોધ એટલે શું ?

જ૦—પવિત્રાધ, ચોખ્ખાધ અથવા સદ્ધર્મ.

સ૦—અશોધ કેટલી રીતની છે ?

જ૦—બે રીતની.

સ૦—તે બે રીત કઈ તે જણાવો ?

જ૦—એક શરીરની અને બીજી મનની.

સ૦—શરીરની અશોધ એટલે શું ?

જ૦—શરીરને તેની ઉપરનો મેલ ધોઈને સાફ કરવું
અને નુકશાન કરનારી કાઠખી વસ્તુ અથવા
હવાથી બચાવવું.

સ૦—શરીરની સદ્ધર્મથી શું ફાયદો થાય છે ?

જ૦—શરીરને સુખ થાય છે અને કાઠખી ઉડતો
રોગ લાગુ પડવાની ધાસ્તી રહેતી નથી.

સ૦—મનની અશોધ એટલે શું ?

જ૦—મનમાં જે ખરાબ વિચારો આવે તે કાઠી
નાખીને તેને સાફ રાખવું.

સ૦—મનની સદ્ધર્મથી શું ફાયદો થાય છે ?

જ૦—ખરાબ કામનો અટકાવ થાય છે અને મનની
શાંતી રહે છે.

સ૦—મનની પુરી સદ્ધર્મ રાખવાના મૂખ્ય હેતુઓ
શું છે ?

જા૦—હુમત હૂખત અને હવર્શત.

સ૦—હુમત એટલે શું ?

જા૦—સારા વિચાર.

સ૦—હૂખત એટલે શું ?

જા૦—સારાં વચન.

સ૦—હવર્શત એટલે શું ?

જા૦—સારાં કામ.

સ૦—સારાં વિચાર કરવા એટલે શું ?

જા૦—મનમાં સર્વેનું બહુ ચહાવું; ચોખી ઘાનત રાખવી; દયાલુ થવું; સચુરી કરવી અને સંતોષ રાખવો ઇત્યાદી.

સ૦—સારાં વચનો બોલવાં એટલે શું ?

જા૦—સાચુ બોલવું; સાચો કાલ આપવો અને પાલવો; સાચી સાક્ષી પુરવી; મધુર શબ્દો બોલવા; ક્રોધની ભલામન કરવી; સારી સલાહ આપવી અને આભાર માનવો ઇત્યાદી.

સ૦—સારાં કામ કરવાં એટલે શું ?

જા૦—ઉદ્યોગી થવું; પ્રમાણીકપણું રાખવું; પરોપકાર કરવો; અશક્ત માનસોનું રક્ષણ કરવું; બલાં કામમાં મદદ કરવી; મેહમાનદારી કરવી; કરકસર રાખવી; ઇત્યાદી.

સ૦—તમે શા પ્રમાણે ચાલવાની કબુલાત આપો છો?

જ૦—અશોઈનાં કામો જે હુમત, હૂખત અને હવર્શનાં છે તે પ્રમાણે ચાલવાની હું કબુલાત આપું છું.

સ૦—હુમત, હૂખત અને હવર્શ પ્રમાણે ચાલનારને શું ક્ષાયદો થાય છે ?

જ૦—તે પોતે સુખી થાય છે, લોકો તરફથી ખ્યાર અને માન મેલવે છે અને પોતાના પેદા કરનાર ખોદાને રાજી રાખે છે.

સ૦—શા કારણસર ખોદાને રાજી રાખવો ?

જ૦—કારણ તે આપણને પેદા કરનાર, જોઈતી વસ્તુઓ પુરી પાડનાર, સંભાલ કરનાર, અને રક્ષણકર્તા છે.

સ૦—જે માનસ તે સાહેબને રાજી નહીં રાખે તે કેવું ગણાય ?

જ૦—નગુણું, નિમકહરાંમ અને જંગલી જનવરો કરતાં ખી ઉતરતું.

સ૦—મજ્દયસ્તી જરતોશ્તી ધર્મમાં ખોદાને શું કહે છે ?

જ૦—અહુરમજ્દ.

સ૦—અહુરમજ્દ એટલે શું ?

જા૦—સઘસી વસ્તુઓને જીવ આપનાર ધણોજ
દહાપણવાલો સાહેબ.

સ૦—અહુરમજદ ક્યાં છે ?

જા૦—તે સાહેબ બધે ઠેકાંણે હાજર છે.

સ૦—ત્યારે તમે તેને જોતા હશો ?

જા૦—હું તેને જોઈ શકતો નથી પણ તે સાહેબ મને
દર પલે જીવે છે.

સ૦—તમે તેને કાંય નહીં જોઈ શકતા ?

જા૦—કારણ કે તે સાહેબને માનસ, જનવર, ઝાડ-
પાન અને ખીજ કાઠખી વસ્તુના જેવું રૂપ,
આકાર કે રંગ નથી.

સ૦—જ્યારે તે સાહેબ તમને દર પલે જીવે છે ત્યારે
જ કંઈ તમે વિચારો, બોલો અને કરો તેખી
તે જાણે ?

જા૦—તે સર્વે શક્તિવાન સાહેબ બધું જાણે છે અને
જેઓ સારાં કામ કરે છે તેઓથી તે રાજી રહે
છે અને તેઓને સુખ આપે છે પણ જેઓ
ખરાબ કામ કરે છે તેઓથી તે નારાજ થાય
છે અને શીક્ષા કરે છે.

સ૦—અહુરમજદનો હરીફ અથવા શત્રુ કોણ છે ?

જા૦—અહુરમજદનો હરીફ અથવા શત્રુ કોઈ નથી,
તેનો ખરોખરીઓ તેમજ તેનો વીરોદ્ધખી કોઈ નથી.

સ૦—માનસના ગુજરી જવા પછી તેના શરીર
અને આત્માનું શું થાય છે ?

જ૦—તેનાં શરીરનો નાશ થાય છે અને તેનો
આત્મા અથવા રવાન જેને આપણુ જોઈ
શક્તા નથી તે ખીજી દુન્યામાં જાય છે.

સ૦—ખીજી દુન્યામાં રવાનનું શું થાય છે ?

જ૦—આ દુન્યામાં કીધેલાં કામોને માટે તેને પુ-
છવામાં આવે છે.

સ૦—તેનાં કામ વિષે તેને કાણુ પુછનાર છે ?

જ૦—અદુરમજદ.

સ૦—અદુરમજદ કામ વિષે પુછીને શું કરે છે ?

જ૦—જે તે રવાને આ દુન્યામાં અશોધના કામ
કીધાં હોય તો તેને બેહેશ્ત આપે છે.

સ૦—જે તે રવાને અશોધથી ઉલટાં અને ખરાબ
કામ કીધાં હોય તો તેને શું કરે છે ?

જ૦—તેને દોજખ આપે છે.

સ૦—બેહેશ્ત અને દોજખ શું છે ?

જ૦—બેહેશ્ત એ રોશનીવાલું અને સુખ આપનારું
મકાન છે અને દોજખ એ અંધારાવાલું અને
દુઃખ આપનારું ઠેકાણું છે.

સ૦—તમારાં પાપનું તારણ કરનાર કાણુ છે ?

જા૦—મારાં પાપનું તારણ કરનાર અહુરમજદ છે તેનાં સીવાય બીજા કોઈજ નથી.

સ૦—તમારું તારણ કેમ થઈ શકે ?

જા૦—જે હું ખરાં મનથી મારાથી થયેલાં પાપનો પસતાવો કરું અને ફરીથી તેવાં પાપ નહીં કરું તો અહુરમજદ મારું તારણ કરશે.

સ૦—બેહેશ્ત અને દોજખ મેળવવાનો આધાર શાની ઉપર રહે છે ?

જા૦—માનસની કરણી—કામ—ઉપરજ.

સ૦—કરણી સીવાય બીજા કોઈબી વસ્તુ અથવા કામ તમુને કામ લાગશે ?

જા૦—નહીં. જરતોશ્તી ધર્મમાં કહેલું છે કે સર્વે કોઈ પોતાની કરણીનેજ આધારે બેહેશ્ત અથવા દોજખ મેળવે છે.

સ૦—ત્યારે તમારું કહેવું એવું છે કે તમારી કરણી સીવાય બીજા કોઈબી ચીજ કે કોઈનીબી મદદ તમુને કામ લાગનાર નથી ?

જા૦—મારા પોતાના હાથે કીધેલાં કામ સીવાય બીજા કોઈનાં કામ મને કાયદો કરનાર નથી.

સ૦—હવે તમે કહો કે આજની ક્રિયામાં તમુને શું વસ્તુ આપવામાં આવશે ?

જા૦—સદશે અને કુશ્તી.

સ૦—સદરો અને કુશ્તી તે શું ?

જ૦—સદરો એક ચોકસ રીતનું પેહેરન છે અને કુશ્તી ધર્મ ઉપર મકમ રહેવાનો કંમરબંધ છે.

સ૦—સદરો શાનો બનાવવો જોઈએ ?

જ૦—૩નાં સફેદ કપડાંનો.

સ૦—સફેદ કપડાંનો બનાવવાનું કારણ શું ?

જ૦—જેમ સફેદ કપડાં ઉપર દાઢ પડે છે તે જણાઈ આવે છે અને તેને ઘોઘને સાફ કરવાની અગત છે તેમ આપણાં મનમાનાં ખરાબ વિચારોને દુર કરવાની અને શરીરનો મેલ કાઢવાની યાદ એ આપે છે.

સ૦—જરતોશ્તી તરીકે જોલખાવા માટે સદરા ઉપર શું જોઈએ ?

જ૦—ગીરોએખાંત જેને આપણુ ગરીઆંત કહીએ છીએ.

સ૦—ગીરોએખાંત તમને શાંતી યાદ આપે છે ?

જ૦—મજદ્યસ્ત્રની જરતોશ્તી દીન ઉપર ભરોસો અને વિશ્વાસ રાખવાની.

સ૦—કુશ્તી શાંતી બનાવામાં આવે છે ?

જ૦—મેઢાંનાં ઉનનાં-સુતરની.

સ૦—મેઢાંનાં ઉનનાં સુતરની બનાવાનો સખખ શું ?

જ૦—મેઢું જેમ નિર્દોષ છે ને ઠાઘને દુઃખ દેતું નથી

તેમ કુશ્તી ખાંધનારેખી નિદોષપણે રહીને
કોઈનું દીલ દુઃખવતું નહીં.

સ૦—કુશ્તી ક્યાં ખાંધવી જોઈએ ?

જ૦—કમર જે શરીરનો મધ્ય ભાગ છે તે ઉપર.

સ૦—કુશ્તી કમરે ખાંધવાની મતલબ શું ?

જ૦—જેમ કમર શરીરનો મધ્ય ભાગ છે તેમ કુશ્તી
ખાંધનારે પોતાનાં કામમાં મધ્યમપણું રાખવું.

સ૦—કમર ઉપર કુશ્તીનાં કેટલા આંટા લેવા
જોઈએ ?

જ૦—ત્રણ.

સ૦—એ ત્રણ આંટા શાંતી યાદ આપે છે ?

જ૦—હુમત, હૂખત અને હવર્તનાં કામને યાદ
રાખવાની.

સ૦—કુશ્તીની લરી કેટલી છે ?

જ૦—છ છે.

સ૦—છ રાખવાની મતલબ શું ?

જ૦—વરસનાં છ ગંખારમાં ભાગ લેવાની યાદ
આપવાની.

સ૦—ગંખાર એટલે શું ?

જ૦—રતુઓમાં જે ક્ષાયદા થાય છે તે માટે જરૂરતોશ-
તીઓએ સાથે મક્કી ખોદાનો આભાર માનવો.

સ૦—કુશ્તી ખાંધતાં કેટલા ગાંઠ વાલવા ?

જાન-ચાર, બે આગલ અને બે પાછલ.

સાન-પેહલો ગાંઠ વાલતાં મનમાં શું વિચારવું ?

જાન-દુનીઆની બંધી વસ્તુઓને પેદા કરનાર એકજ સાહેબ ખોદા છે.

સાન-ખીજે ગાંઠ વાલતાં શું વિચારવું ?

જાન-મજદુરસ્તી જરતોશતી દીન ખરી છે અને તે ઉપર મારો ભરોસો છે.

સાન-ત્રીજે ગાંઠ વાલતાં શું વિચારવું ?

જાન-અશો જરતોશત સાચા પેગમખર છે.

સાન-ચોથો ગાંઠ વાલતાં શું વિચારવું ?

જાન-સારાં કામ કરવાને બંધાંઉ છું અને બુરાંનો તિરસકાર કરું છું.

સાન-કુશતી મોહડું હાથ ધોવા સાથ કેઇ કેઇ વખતે છોડીને પાછી બાંધવી ?

જાન-ઉંઘમાંથી જગડત થવા પછી, કુદરતી હાજતે જઈ આવ્યા પછી, ખાંનું ખાવાની આગમચ, બંદગી કરવા આગમચ, અને ખરાબ વસ્તુ અથવા હવા શરીરનાં ભાગોને લાગવાની ધાસ્તી હોય તે વખતે.

સાન-કુશતી બાંધવાની ક્રિયા કેમ કરવી જોઈએ ?

જાન-પેહેલાં શરીરનાં ખોલા ભાગો મોહડું, હાથ અને પગ ધોઇને સાફ કરવા, પછી “ક મે ના

મજદા” આખી પઠી રહીને કુશ્તી છોડવી,
હાથમાં કુશ્તી પકડીને ‘અહુરમજદ ખોદાએ’
પઢવી શરૂ કરવી અને ‘ફતઓથ્ર અહુરહે
મજદાઓ’ પઢતાં તેને કમર ઉપર બાંધવાની
શરૂ કરવી, એ ‘યથા અહૂ વઘર્યો’ પઢતાં
આગલા એ ગાંઠ વાલવા, ‘અષેમ્ વોહૂ’ એક
પઢતાં પાછલા એ ગાંઠ વાલવા અને ‘મજદ-
યસ્નો અક્ષી’નો કદો પઢવો.

સ૦—શરીરનાં ખુદ્લા ભાગો વારંધડીએ ધોવાથી
શું ફાયદો થાય છે ?

જ૦—હવામાં જે ધુલ ઉડે છે તે ખુદા ભાગની
આમડીને ઘણી વખતે નુકશાન કરે છે તેથી
તેને ધોઈને સાફ રાખવાની ફરજ છે.

સ૦—હવે તમો આજથી કેવા થવાની કયુલાત
આપો છો ?

જ૦—મેં આગલ જણાવ્યું તેમ ખનતી ફોરેશથી અશો-
ઈનાં કામ કરી તથા નિર્દોષપણે ચાલી માનસોમાં
માન અને ખ્યાર મેલવનાર અને અહુરમજદને
રાજી રાખનાર થવાની હું કયુલાત આપું છું.”

નવજ્ઞેત થતાં બાલક પાસે પઢાવવાનાં
અવસ્તા.

અહુરમજ્દને માનવાનો એકરાર અને
દીનની સ્તૂતિ.

દનઝોથ્ર અહુરહે મજ્દઝો અષેમ્ વોહૂ ૧
ફવરાને મજ્દયસ્નો જરથુશિરશ્ વીદઝેવો અહુર—
તઙ્ઝેષો હાવનેઝે? અષઝોને અષહે રથે યસ્નાઘય
વક્ષાઘય દનઝોથ્રાઘય ફસસ્તયઝેય સાવડહેઝે
વીસ્પાઘય અષઝોને અષહે રથે યસ્નાઘય વક્ષા-
ઘય દનઝોથ્રાઘય ફસસ્તયઝેય રજશ્તયાઝો ચિ-
સ્તયાઝો મજ્દઘાતયાઝો અષઝોન્યાઝો દઝે-
નયાઝો વડહુયાઝો માજ્દયસ્નોઘશ્ દનઝોથ્ર ય-
સ્નાઘય વક્ષાઘય દનઝોથ્રાઘય ફસસ્તયઝેય યથા
અહૂ વઘયો જઝોતા ફા મે મૂતે અથા રતુશ્
અષાતિયત્ હય ફા અષવ વીધ્વાઝો મ્રઝોતૂ.

નીતિની પસંદગી અને અનીતિનો તિરસ્કાર.

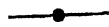

ક્રસ્તુએ હુમતોઘખ્યસ્યા હુખ્તોઘખ્યસ્યા હવ-
શ્તોઘખ્યસ્યા માંથવોઘખ્યસ્યા વખેધ્વોઘખ્યસ્યા
વર્શવોઘખ્યસ્યા અઘખિગધર્થો દધથે વીરપા હુ-
મતાયા હુખ્તાયા હવર્શતાયા પધતિ-રિચ્યા દધથે
વીરપા હુશમતાયા હુજૂખ્તાયા હુજવર્શતાયા ૦

ક્રા વે રાહી અમેષા સ્પેન્તા યસ્નેમ્યા વલ્લેમ્ય-
ક્રા મનહહા ક્રા વચહહા ક્રા રક્યઝોઝના ક્રા અહ-
હાઝોયા ક્રા તન્વસ્યીત્ ખખ્યાઝો ઉશતનેમ્ સ્તા
ઝોમિ અષેમ્, અષેમ્ વોહૂ ૧

જરતોશતી તરીકેની કબુલાતો અને કર્મો.

નાઘસીમી દઝેવો ક્રવરાને મજદયસ્નો જરથુશિત્ર-
શ્ વીદઝેવો અહુર-તકઝેષો સ્તઝોતા અમેષનાંમ્
સ્પેન્તનાંમ્ યશ્તા અમેષનાંમ્ સ્પેન્તનાંમ્ અહુરાઘ
મજદાર્ધ વહહવે વોહૂ મર્દદે વીરપા વોહૂ ચિન્હી અ-
પાઉને રઝેવધતે ખરેનહહધતે યા જી ચીયા વહિશ્તા
યેહહે ગાઉશ્, યેહહે અષેમ્ યેહહે રઝોચાઝો યે-
હહે રઝોચેખીશ્ રોઘથેન્ ખાશ્રાં સ્પેન્તાંમ્ આર્મધ-
તીમ્ વહહહીમ્ વરેને હા મોર્ધ અસ્તૂં ઉસ્ ગેઉશ્

સ્તુયે તાયાઅત્યા હજહહત્યા ઉસ્ માજદ યેસ્તિ-
 નાંમ્ વીસાંમ્ જ્યાનયએયા વીવાપત્યાં ક્ષા મન-
 એધજ્યો રાઓહ્હે વસે-યાધતીમ્ વસે-પેઈતીમ્.
 યાધશ્ ઉપઈરિ આય જમા ગઓખીશ્ રક્યન્તી નેમ-
 હ્હા અષાઈ ઉજદાતા પઈતી અવત્ સ્તુએ નોધત્
 અહાત્ આજ્યાઓનીમ્ નોધત્ વીવાપેમ્ ખરતા
 માજદયસ્તીશ્ અઓધ વીસો નોઈત્ અસ્તો નો-
 ધત્ ઉશ્તાનહે ચિન્માનીં વી દએવાઈશ્ અધાધશ્
 અવહ્હશ્ અનરેતાધશ્ અઢા-દાખીશ્ સરેમ્ મુએ
 હાતાંમ્ દ્રઓજશ્તાઈશ્ હાતાંમ્ પઓષિશ્તાધશ્ હા-
 તાંમ્ અવહહુતેમાઈશ્ વી દએવાઈશ્ વી દએવવ-
 ત્પીશ્ વીયાતુશ્ વી યાતુમત્પીશ્ વી કહ્યાચીત્ હાતાંમ્
 આતરાધશ્ વી મનેખીશ્ વી વચેખીશ્ વી રક્યઓ-
 થનાધશ્ વી ચિથ્રાધશ્ વી જ અના સરેમ્ મુએ
 યથના દ્રેજ્વાતા રાંક્ષયન્તાં અથા અથા ચોધત્
 અહુરે મજદાઓ જરથુશ્ત્રેમ્ અધા ક્ષયએતા વી-
 સ્પએષૂ ક્ષ્નએષૂ વીસ્પએષૂ હન્નમનએષૂ યા-
 ધશ્ અપેરેસયતેમ્ મજદાઓસ્યા જરથુશ્ત્રસ્યાં
 અથા અથા ચોઈત્ જરથુશ્ત્રો દએવાઈશ્ સરેમ્
 વ્યામ્રવીતા વીસ્પએષૂ ક્ષ્નએષૂ વીસ્પએષૂ હન્ન-
 મનએષૂ યાધશ્ અપેરેસયતેમ્ મજદાઓસ્યા જર-
 થુશ્ત્રસ્યા અથા અજમ્યીત્ યો મજદયસ્તો જર-

થુશ્ચિશ્ચ દ્યૈવાધશ્ચ સરેન્ વીમુચેન્ યથા અનાધશ્ચ
 વ્યામ્રવીતા યે અપવા જરથુશ્ચેન્ યાવરનાઝ્યો આ-
 પો યાવરનાઝ્યો ઉર્વરાઝ્યો યાવરના ગાઉશ્ચ હુધાઝ્યો
 યાવરનો અહુરો મજદાઝ્યો યે ગાંન્ દધા યે નરેન્
 અપવનેન્ યાવરેનો અસ્ જરથુશ્ચેન્ યાવરેનો ક્વા
 વીસ્તાસ્પો યાવરના કૃષઝ્યોસ્ત્રા જમાસ્પા યાવરેનો
 કસ્યીત્ સઝ્યોઽપ્યન્તાંન્ હઘથ્યા-વરેજન્ અપઝ્યો-
 નાંન્ તાવરેનાચા ત્કઝ્યેષાચાન્

મજદયસ્ની દીનની પસંદગી.

મજદયસ્નો અક્ષી મજદયસ્નો જરથુશ્ચિશ્ચ ક્ષ-
 વરાને આસ્તૂતસ્યા ક્ષવરેતસ્યા આસ્તુચે હુમતેન્
 મનો આસ્તુચે હૂપ્તેન્ વચો આસ્તુચે હવર્ષેન્
 શ્કયોથનેન્ યાસ્તુચે દ્યૈનાંન્ માજદયસ્નીન્ ક્ષ-
 સ્પાયઝ્યોઽપેદ્રાંન્ નિધા-સ્નઘથિષેન્ ખઝ્યેત્વદયાંમે
 અપઝ્યોનીન્ યા હાઘતિનાંમ્યા ખૂઘ્યેઘન્તિનામ્યા
 મજશ્તાચા વહિશ્તાચા સઝ્યેશ્તાચા યા આહૂઘરિશ્ચ
 જરથુશ્ચિશ્ચ અહુરાઘ મજદાઘ વીસ્પા વોહૂ ચિન-
 હીન્ અઝ્યેષા અસ્તૂ દ્યૈનયાઝ્યો માજદયસ્નોઘશ્ચ
 આસ્તુઘૈતિશ્ચ અપેન્ વોહૂ. ૧

જરતોશતી તરીકેની ખંદગી.

વસસ્ય તૂ અહુર મજદ ઉશ્તાય ખશએશ હવ-
નાંમ્ દામનાંમ્ વસો આપો વસો ઉર્વરાઓ વસે-
વીસ્પ વોહૂ અપચિથ્ર ક્ષયમ્નેમ્ અપવનેમ્ દાયત આ
ક્ષયમ્નેમ્ દ્રવન્તેમ્ વસો ક્ષથ્રો ખ્યાત્ અપવ અ-
વસો-ક્ષથ્રો ખ્યાત્ દ્રવાઓ ગતો હમિસ્તો નિજથે-
રેતો હય સ્પેન્તહે મધન્યેઉશ્ દામખ્યો વરતો અ-
વસો-ક્ષથ્રો હક્ષ્ય અજેમિયત્ થો જરથુશ્ત્રો કૃતેમાં
નમાનનાંમ્ય વીસામ્ય જન્તુનાંમ્ય દખ્યુનાંમ્ય
અહહાઓ દએનયાઓ અનુમતયએય અનુપ્તય-
એય અન્વર્તયએય યા આહૂઘરિશ્ જરથુશ્ત્રિશ્.

યથનો આઓહહાંમ્ શકાતો મનાઓ વહિશ્તો
ઉર્વાનો ખાથ્રવધતીશ્ તન્વો હેન્તો વહિશ્તો અહ-
હેઉશ્ આકાઓસ્યોઘત્ અહૂઘરે મજદ જસેન્તાંમ્.

અપ વહિશ્ત અપ સ્રએશ્ત દરેસામ થ્વા પઠરિ
થ્વા જમ્યામ હમેમ્ થ્વા હખમ્ અપેમ્ વોહૂ. ૧

નવજ્ઞેત થતાં ખાલકે અહુરમજ્દને માંનવાનો
 એકરાર, દીનની સ્તૂતિ, નીતિની પસંદગી
 અને અનીતિનો તિરસ્કાર, જરતોશ્તી
 તરીકેની કબુલાત, દીનની પસંદગી
 અને બંદગી અવસ્તા ભાષામાં
 કીધી તેનો ખુલાસો ક્રિયા
 કરનાર અથોરનાને ખાલકને
 સંભલાવવો.

અત્રે ભેગાં મલેલાં ખાતુઓ અને અહસ્થોની હ-
 જુરમાં, અહુરમજ્દને માંનવાનો એકરાર, દીનની
 સ્તૂતિ, નીતિની પસંદગી અને અનીતિનો તિરસ્કાર,
 જરતોશ્તી તરીકેની કબુલાત, દીનની પસંદગી અને
 બંદગી અવસ્તા ભાષામાં તમોએ કીધી તેનો ખુલાસો
 આપણી ચાલુ ભાષામાં હું કહું છું તે સાંભલો.—

તમો જગતકર્તા અહુરમજ્દની પૂંજ અને બંદગી
 કરનાર, જરતોશ્તનાં હોકમો પ્રમાણે ચાલનાર, ધુરા
 માનસો અને નુકશાંન કરનારી વસ્તુઓથી દુર
 રહેનાર અને કુદરતના કાયદા પ્રમાણે ચાલનાર
 થવાનો આજથી એકરાર કરો છો.

આજ દીને હાવન^૧નાં વખતમાં અહુરમજદને ખુશાલ કરવા સાંઝે સત્યતા શીખવનારી, દહાપણુ આપનારી, માહાજ્ઞાની ખોદાનું સ્મરણુ કરાવનારી, પવિત્રાર્થ દેખાડનારી ભલી “મજદયસ્ની દીનની” વખાણુ, સ્તૂતિ અને પ્રખ્યાતી કરનાર થવાને તમે પોતાને જાહેર કરો છો.

તમારા ભલા વિચાર, ભલાં વચન અને ભલાં કામોની મારફતે ખીજાઓનાં નેક વિચાર, વચન અને કામની સ્તૂતિ કરવાને કયુલ થાઓ છો; મનશની, ગવશની અને કુનશની પ્રમાણે ચાલવાની પસંદગી ખતાવો છો અને યુરા વિચાર, યુરાં વચન અને યુરાં કામને તિરસ્કાર સાથે તજી દેવાને કયુલ થાઓ છો.

તમારી મનશની, ગવશની, કુનશની અને અંતઃ-કરણથી બેમર્ગ રહીને દુનીઆની આપ્તાદી કરનાર અમશાસ્પંદો—ખોદાઇશક્તિઓ—ની સ્તૂતિ અને વખાંન કરવાને તૈયાર થાઓ છો.

જે વસ્તુ જરતોશ્તી ધર્મને નુકશાંન કરનારી અને જે રીતીઓ નીતિનાં તરીકાથી બુદ્ધી છે તેને આજથી વગોવવાને અને તેનાં ખરાં રૂપમાં જાહેર કરવાને કયુલ થાઓ છો; તમે મજદયસ્ની ધર્મને સ્વીકારો છો અને અશો જરતોશ્તનાં ચેલા થવાને

૧ જે ગેહે હોએ તેનું નામ જણાવડું.

પસંદ કરો છો; દેવપરસ્તીનો તિરસ્કાર કરો છો અને અહુરમજ્દની બંદગી તથા ભક્તિ કરવાનો વચન આપો છો; બેમર્ગ રહીને દુનિઆની આ-બાદી કરનારી ખોદાઇ શક્તિઓ—અમસાસ્પંદો—ની સ્તૂતિ અને વખાણ કરનાર થવાની ઈચ્છા જણાવો છો; સઘડી વસ્તુઓ ગાવ, ગોસ્પંદ, અનાજ, સુખકારક રોશની વીગેરે—જ તમે હમણાં ભોગવો છો અને હવે પછી ભોગવશો તેનો પેદા કરનાર અહુરમજ્દ છે એવું તમે માંનનાર થયા છો; અહુરમજ્દનાં હોકમેને તાબેદારીથી માન આપવાને કબુલ થાઓ છો; તમારામાં તાબેદારી અને દહાપણનો ગુણ આવે એવી દેવા તમે માંગો છો; માજ્દયશની લોકોની માલ મીલકતને ચોર તથા લુટારાઓથી બનતી કાશેશે ખચાવાની કબુલ્લાત તમે આપો છો; માજ્દયશનાંનોનાં મોહલાઓને આવી પડતી આ-કત અને નુકશાંનીમાંથી ખચાવાને બંધાઓ છો; માજ્દયશનાંનોને કાઢખી રીતની અડચણ અને નુકશાંન નહીં કરવાને તમે કાલ આપો છો; ખરાખ, જુઠા, અને ઠગારા લોકોની તાબેદારી કરવાને ના પાડો છો; હૈયાતી ભોગવનારાઓમાં ધણાજ ભુંડા, ધણાજ ગલીચ, ભલાઇ વગરનાં, વેહેમનો વધારો કરનાર અને એવા બીજાં બદ કામ કરનારાઓને

મનશની, ગવશની અને કુનશનીથી ધિક્કારવાની ત-
 મારી ફરજ સમજેછો. જે પ્રમાણે અહુરમઝ્દ અને
 અશો જરતોશ્ત વચ્ચે વાતચીત થઈ હતી અને
 અહુરમઝ્દે જરતોશ્તને ફરમાવ્યું હતું કે આ
 જરતોશ્ત ! તું દેવોની સરદારી તજી દે, અને જે
 પ્રમાણે જરતોશ્તે દેવોની સરદારીનો તિરસ્કાર કર્યો
 હતો તેજ પ્રમાણે તમે જે મજદયસ્ની જરતોસ્તી
 થયા છો તે પુરા લોકોની સરદારી નીચે રહેવાનો
 ધિક્કાર બતલાવો છો ; જે હમેશનાં ઠેરવી આપેલા
 માર્ગ ઉપર તમામ કુદરત-પાંણી, ઝાડપાંન ઈત્યા-
 દી-આલે છે, જે રીતી ગોસ્પંદ, માંનસ ઈત્યાદીને
 પેદા કરનાર અહુરમઝ્દને પસંદ છે, જે નીતિ અને
 મજહબ અશો જરતોશ્તનાં હતાં, જે નીતિ અને
 મજહબ પાદશાહ ગુસ્તાસ્પનાં હતાં, જે મજહબના
 ફરશોસ્તર અને જમાસ્પ હતા, જે મજહબના
 બીજા ભણા અને ફાયદો કરનાર શક્ષો હતા અને
 હાલમાં છે તેજ તરીકા, રીતી અને મજહબના
 તમે આજથી થવા માગો છો ; તમે મજદયસ્ની
 જરતોશ્તી છો ; નેક વિચાર, નેક વાણી, અને નેક
 કરણી સાથે આજથી મજદીયસ્ની જરતોસ્તી દીન
 ઉપર ભરોસો લાવનાર અને ઇમાન રાખનાર થયા
 છો ; મજદયસ્ની દીનની તારીફ કરવાની તમે

ફરજ સમજે છે; જે દીનમાં તકરાર ઉઠાવવા અને હથીઆરોનો ઉપયોગ કરવા જોગ વાંધાભરેલી આપતો નથી; જે દીન એક ખીજ સાથે દોસ્તી અને સલાહથી રહેવાને શીખવે છે, અને જે અહુરમજદી અને જરતોશ્તી દીનને નામે ઓળખાય છે તે દીન ખીજ બધી દીનો કરતાં શ્રેષ્ઠ છે. અને છેલ્લે તમો એવું ઈચ્છો છો કે મજદયસ્તી જરતોશ્તી દીનની વખાણ અને કાયમી હમેશાં ચાલુ રહે તે તમારી ઇચ્છા પાર પડે. આમીન !

ઉપલી કબુલાતો અને એકરાર કરવા પછી અહુરમજદની જે બંદગી તમે કીધી તેનો ખુલાશો હું તમને કહું છું તે સાંભળો.—

તમોએ બંદગી કીધી કે ઓ અહુરમજદ ! તારી પેદાયશો જેવી કે પાણી, ઝાડપાંન વીગેરેની સઘલી વસ્તુ ઉપર હમેશ સુધી તારું રાજ કાયમ રહે !

ઓ દાદાર ! સચાઈ તથા પવિત્રાઈથી ચાલનારાઓને તું સ્વતંત્ર કર અને ખુરાઈ, જુઠાઈ, તથા અપવિત્રાઈથી ચાલનારાઓને તું સ્વતંત્ર મા કર ! ઓ ખોદા ! તું એવું કર કે અશોધ પ્રમાણે ચાલનારા દુનિઆમાં પોતાની મરજી માફકનું કામ કરનાર થાય; અને ખુરાઈ, અને જુઠાઈ વીગેરેનો ફેલાવો કરનારા પોતાની ઇચ્છામાં નીરાસ થયલા

તથા દુનિઆની ભક્તી પેદાયશમાંથી હાર પામેલા થઇને નાબુદ થાય ! આએ દીન જે મજદુરની જરતોશ્તી છે તેના વિચાર, વચન અને કરણી પ્રમાણે ચાલવાની હું જે જરતોશ્તી છું તે ધરના, મોહધાના, ગામના, અને દેશના સરદારોને ભક્ત-મણ કરતો રૈહેવશ અને વળી હું એવું ઇચ્છું છું કે અમે જે હૈયાત જરતોશ્તીઓ છીએ તેઓનું મન ભક્તિ કાંમ કરવાથી પુશાલી ભરેલું અને રવાન બેહેશ્તને લાયકનું થાઓ ! કારણ કે અહુરમજદને લગતાં મકાન ગરોથમાનમાં પોંદ્યનાર પેગંબરની ગવાહીથી જાણાયલું છે કે બેહેશ્તને લાયક માનસનું તન હમેશાં પુશાલીભરેલું હોય છે.

ઓ અહુરમજદ ! સચ્ચાઇ સર્વોત્તમ છે, અને સચ્ચાઇ સર્વમાં મોટો દરજ્જો ભોગવે છે, માટે અમે જરતોશ્તીઓ ઇચ્છીએ છીએ કે સચ્ચાઇની મારફતે અમે તુંને જોવાને શક્તિવાન થઇએ, અમે તુંને પોંદ્યાથીએ અને તારી દોસ્તી મેળવ્યે. આમીન !

અષેમ્ વોહ્.

અષેમ્ વોહ્ વહિરતેમ્ અસ્તી. ઉશતા અસ્તી.
ઉશતા અભાધ દ્યત્ અષાધ વહિરતાધ અષેમ્.

અષેમ્નો ખુલાસો.

અશોધ^૧ સર્વોત્તમ ગુણ છે, એથી સુખ મળે છે અને જે માનસ અશોધનાં ઉત્તમ કામો કરે છે તેનેજ સંપૂર્ણ સુખ મળે છે.

અહુનવર. (યથા અહ્ વધર્યો.)

યથા અહ્ વધર્યો અથા રતુશ્ અષાત્યીત્ હયા. વહ્હેઉશ્ દજદા મનહ્હો રક્ષ્યઓથનનાંમ્ અહ્હેઉશ્. મજદાધ ક્ષત્રેમ્યા અહુરાધ આ યિમ્ દ્રેગુમ્યો દદત્ વાસ્તારેમ્.

અહુનવરનો ખુલાસો.

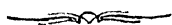
જમ પાદશાહ સ્વતંત્રપણે પોતાની ઇચ્છા પાર પાડે છે તેમજ સત્ય માર્ગ ઉપર ચાલનાર ધર્મી માનસ અશોધને લીધે પોતાની મરજી મુજબ કામ કરી શકે છે; સારા વિચારથી કરવામાં આવતાં કામોનો ખદલો જીંદગીમાં મળે છે; અને

---

૧ જુવો અશોધની સમજણ સફે ૬ અને ૭ મે.

જે માનસ અશક્ત અને નાચારં માનસોનું
રક્ષણ કરે છે તે માહાજ્ઞાની સાહેબ ખોદાને
પાદશાહ તરીકે ગણે છે એટલે કે સ્વતંત્ર થવા
માટે અને ઇચ્છા પૂર્ણ કરવા સાડું અશોઈ
પ્રમાણે ચાલવાની જરૂર છે; સારાં કામનો હ-
મેશ લાભ મળે છે; અને સખાવત કરવી ખોદા-
તાલાને પસંદ છે.

કેં મેં ના મજદા.

કેં મેં ના મજદા મવધતે પાયૂમ્ દદાત્.

હત્ મા દ્રેગ્વાઓ દીદરેષતા અએનહહે.

અન્યેમ્ થવહ્માત્ આશ્રસ્યા મનહહસ્યા.

યયાઓ રક્યઓઘ્નાઈશ્ અષેમ્ શ્રઓશ્તા અહુરા
તાંમ્ મોઘ દાંસ્ત્વાંમ્ દએનયાઘ ક્વાવઓઆઠ

કેં વેરેશ્રેમ્ જ થવા પોઘ સેન્ગહા યોઘ હેન્તી.
ચિથ્રા મોઘ દાંમ્ અહૂણિશ્ રતૂમ્ ચીજદી.
અત્ હોઘ વોહૂ સ્રઓષો જન્તૂ મનહહા.
મજદા અહ્માઘ યહ્માઘ વષી કહ્માઘચીત્ઠ

પાત-નો ત્પિખ્યન્તત્ પધરિ મજદાઓસ્ય
આર્મઘતિશ્ય સ્પેન્ત. નસે દએવો-દુખ્શ્ નસે
દએવોચિથ્રે નસે દએવો-કૂકર્શે નસે દએવો-

ક્રદાર્થતે. અપ દુષ્શ્ નસે અપ દુષ્શ્ દ્વાર અપ
 દુષ્શ્ વીનસે અપાખ્ધ અપ—નસ્યેદિ મામેરે-
 ન્યર્ઘનીશ્ ગએથાઓ અસ્ત્વઘ્તીશ્ અપહે૦
 નેમસ્યા યા આર્મર્ઘતીશ્ ઇજ્યા. અપેમ્ વોહ્૧

કેં મેં ના મજ્જાનો ખુલાસો.

ઓ માહાજ્ઞાની સાહેબ ! જ્યારે પુરાઓ
 કિના ભરેલી નજરે મારા તરફ જુવે ત્યારે
 ક્યો માનસ માફ અને મારે લગતાઓનું ર-
 ક્ષણ કરશે ? તું મારો સદાનો રક્ષણ કર્તા છે
 પણ તારા સીવાય બીજા મદદગાર મારી કા-
 મ કરવાની ઉલટ અને ભલી વિચાર શક્તિ
 છે, જે જેઉ શક્તિઓ પ્રમાણે કામ કરવાથી
 ઓ અદુરમજ્જ ! અશોધનો વધારો થાય છે,
 માટે ઓ સાહેબ ! મારાં અંતઃકરણની પવિ-
 ત્રાઈસાઈ ભલાં કામ કરવાની ઉલટ અને ભલી
 વિચાર શક્તિનું જ્ઞાન તું મને શીખવ૦

કોણ શત્રુને મારનાર છે ? ઓ સાહેબ !
 તારી સંભાળ અને તારી શીખામન. ઓ દાદાર !
 તું મને જાહેર રીતે જેઉ દુન્યાસાઈ સિધ્ધો
 અને રાસ્ત માર્ગ બતાવ. ઓ માહાજ્ઞાની ! જે
 કોઈ માનસ ઉપર તારી કૃપા અને મેહેર ઉ-

તરે છે તેનાં ઉપર ભલા વિચાર સાથની કુદર-
તને સમજવાની શક્તિ ઉતરે છે માટે તું મારા
ઉપર કૃપા કર.

ઓ અહુરમજ્દ ! અને સ્પેન્ત આર્મધતિ !
(આખાદી અને દહાપણ શીખવનારી ખોદાઈ
શક્તિ) તમે દુઃખ અને દ્વેષથી અમારું રક્ષણ
કરો ! દેવોથી પસરતી ખરાબી જડમુલથી નાશ
પામો ! ગલીચી, ગંધવાત અને જોડરી તત્વો દુર
થાઓ ! જુઠાઈ દંડે થાઓ ! જુઠાઈનો ફેલાવો
અટકી પડો ! જથી અશોધ સાથ અંધગી
ગુબરનારાં સુખમાં રહે૦

ભલી તાબેદારી અને આખાદીને નમાંજ હોજો.

અહુરમજ્દ ખોદાએ.

અહુરમજ્દ ખોદાએ આહેરેમન્ અવાદશાન્
દૂર અવાજ્-દાશતાર. જદ શેકસ્તેહ બાદ આહે-
રેમન્ દેવાન્ દુઝાન્ બદૂઆન્ દર્વદાન્ કીકાન્
કરદાન્ સાસ્તારાન્ ગુનાહગારાન્ આશમોગાન્
દરવંદાન્ દુશ્મનાન્ ફીઆન્ જદ શેકસ્તેહ બાદ
દુશ્ પાદશાહાન્ અવાદશાન્ બાદ દુશ્મનાં સતોહ
બાદ દુશ્મનાં અવાદશાન્ બાદ૦

અહુરમઝદ ખોદાએ એજ હમા ગુનાહ પ-
પતેત પશેમાન-હોમ્ એજ હર્વસ્તીન્ દુશ્મત
દુઝૂપ્ત દુઝવર્ત મેમ્ પ ગેતી મનીદ્ ઓઘમ્
ગોફત્ ઓઘમ્ કર્દ ઓઘમ્ જસ્ત્ ઓઘમ્ યુન્
પ્રદ્ એસ્તેદ્ એજ આન્ ગુનાહ મનશની ગવશની
દુનશની તની વ રવાની ગેતી મીનોઆની ઓખે
અવાખ્શ પશેમાન્ પસે ગવશની પ પતેત હોમ્.

ફતઓથ્ર અહુરહે મઝદાઓ તરોઘદીતે અ-
હુરહે મઝન્યેઉશ્. હમથ્યા વર્ષીંમ હત્ વસ્ના
ફોતેમેમ્. અષેમ્ વોહૂ ૧.

અહુરમઝદ ખોદાએનો ખુલાસો.

ખોદા મોટો સાહેબ છે અને તે ખરાબ હ-
કુમતવાલા બદકારોને તેઓનાં કામમાં અટકા-
વનાર છે; યુરા વિચારવાલા મરાએલા અને હાર
પામેલા થાઓ ! દેવો, જુઠાઓ, ડગાધ કરનારા,
નજીસાતવાલા, ધર્મની બાબતને નહીં જોઈ શ-
કનારા અને નહીં શાંભલનારા, જુલમગારો, પા-
પીઓ, અશોધને તજી દેનારા, દુશ્મની કરના-
રા, ઇત્યાદીઓ મરાએલા અને હાર પામેલા
થાઓ ! ઇચ્છાને તેઓ પોતાનાં કામમાં નિષ્ફલ
થાઓ ! યુરા પાદશાહો નાબુદ થએ ! શત્રુઓ
આજેજ થયેલા થઈને નાશ પામે !

ઝો ખોદતાલા ! સઘલાં પાપોનો પશ્ચાતાપ કરી
તેઝોથી હું પાછો ફરું છું; સઘલાં પુરા વિચારો,
પુરાં વચનો અને પુરાં કામો, જે મેં આઝે
દુન્યામાં વિચાર્યાં હોય, જે હું બોલ્યો હોવું, જે
મેં કીધાં હોય, જે મારાથી ઉત્પન્ન થયાં હોય
અને જેની શરૂઆત મેં કીધી હોય તે સર્વ
વિચારને લગતા, વચનને લગતા, કરણીને લગતા,
શરીરને લગતા અને આત્માને લગતા, આઝે
અને પેલી દુન્યાને લગતા ગુનાહો માટે ઝો
ખોદા ! તું મને માફ કર; તારું વચનો ઇચ્છાને
મનશની, ગવશની અને કુતશનીથી તેઝો વિષે
પશ્ચાતાપ કરી તે પાછાં નહીં કરવાને હું કબુલા-
ત આપું છું.

જાહેર કામ કરનારા સત્યવાદી પુરૂષોની મુ-
રાદ એવી છે કે ગનામીનોનાં (બદીનાં) કામોનો
તિરસ્કાર કરવામાંજ અદુરમજદની ખુશાલી
સમાએલી છે—તે (મુરાદ) ઘણીજ ઉત્તમ છે.

જસ મે અવહહે મજદ.

જસ મે અવહહે મજદ. મજદયસ્નો અહીં
 મજદયસ્નો જરથુશિરશ્ કવરાને આસ્તૂતસ્યા
 કવરેતસ્યા આસ્તુયે હુમતેમ્ મનો આસ્તુયે
 હૂપ્તેમ્ વયો આસ્તુયે હવર્તેમ્ શક્યોથનેમ્
 આસ્તુયે દ્યેનામ્ વહહીમ્ માજદયસ્નીમ્
 ક્સ્પાયઝોખેધ્રામ્ નિધા-સ્નઘથિષેમ્ ખઝેત્વદ-
 થામ્ અષઝોનીમ્ યા હાઘતિનામ્યા ખૂષ્યેઈ-
 ન્તિનામ્યા મજશ્તાયા વહિશ્તાયા સ્ઝેશ્તાયા
 યા આહૂઘરિશ્ જરથુશિરશ્ અહુરાઘ મજદાઘ
 વીસ્પા વોહૂ ચિનહી. અઝેષા અસ્તૂ દ્યે-
 નયાઝો માજદયસ્નોઘશ્ આસ્તૂઘતિશ્. અષેમ્
 વોહૂ. ૧

જસ મે અવહહે મજદનો ખુલાસો.

ઝો માહાજ્ઞાની સાહેબ તું મારી મદદે પોહોંચ!
 કારણ તું માહાજ્ઞાનીની પૂંજ કરનાર હું છું.
 દીલમાં ધર્મનું ઇમાન લાવનાર અને તેનાં ઉપર
 વિશ્વાસ રાખનાર થઇને અશો જરતોશ્તનાં
 શીખવ્યા પ્રમાણે માહાજ્ઞાની સાહેબને પૂંજવા-
 નો જાહેર એકરાર કરું છું. સારા વિચાર, ભલાં

વચન અને રૂઢાં કામોની હું તારીફ કરૂ છું ; તકરારને દુર કરનારી (ધ્યાને તકરારમાં ખોટી નહીં પડે એવી) હથીયારનો ઉપયોગ નહીં કરાવનારી (ધ્યાને કજ્યા કંકાસને દુર કરનારી) દોસ્તી અને સલાહથી રહેવાને શીખવનારી અને પવિત્ર તથા ભલી મજદ્યસ્તી દીનની હું વખાણુ કરૂં છું. એ દીન ખીજી જે હાલમાં છે અને હવે પછી જે થશે તે દીનોમાં સર્વોત્તમ છે અને એ અદુરમજદની અને જરતોશતની દીનને નામે ઝાલખાય છે. સઘલી વસ્તુઓ અદુરમજદની છે એમ હું કયુલ કરૂં છું. એ પ્રમાણે મજદ્યસ્તી દીનની વખાણુ સદા થાઓ ! આમીન !

આચ્છે ચોપાંન્યા વિષે અપાચ્છેલા વિચારો.

રાસ્ત જોડતાર

(તા. ૧૦ મી અક્ટોબર ૧૮૮૬.)

જરથોસ્તી તરીકેની ફરજ કમુલ રાખવા આગમ્ય એક આળકની ઉપર નવજ્જેતની ક્રીયા કરવામાં આવેછે તે વખતે ધરમનીતીના જેટલાં મુળતત્વોથી તે બાલકે વાકેફ રહેવું જોઈએ તેનો સમાસ આ (૩૨) પાનાના નાના ચોપાંન્યામાં કીધો છે. એની ધખારત સાદી તેમજ સલીસ છે અને તે બાલકોની શક્તિને માફક આવે એવી રીતે સમજાવવામાં આવ્યાં છે. જદં અવસ્તાની કેટલીક ચોપડીઓ જે હાલ પ્રગટ કીધામાં આવેછે જેમાં શબ્દે શબ્દના અરથ જોડવી ચાલુ ભાશામાં ધરમના તત્વો સમજાવવા માંગે છે તે વાંચતાંજ આળકોને તેમજ વધ વચના મરદ તેમજ સ્ત્રીઓને કંટાલો છુટે છે જેથી એવાં પુસ્તકો એકથી વધારે વાર હાથ ધરતાં તેઓ અચકાય છે. સવાલ જવાબના આકારમાં આ ચોપાંન્યામાં એરવદ જ્ઞમાસજી એદલજી દાદાચાનજીએ બાલકોને માટે જે જે જરૂરીયાત જ્ઞાન દરસાવયું છે અને તેના પાછલા ભાગ ઉપર આ ક્રીયાને બંધ બેસતા અવસ્તા તેના અરથ સાથે ખુબી ભરેલી રીતે મુકી બતાવ્યા છે અને શરૂઆતમાં પોતાના કેટલાક વીચારો મજબુતાઈથી જાહેર કીધા છે, તેમાંના જુજ વીચાર સાથે જેકે હમો એકમત થઈ શકતા નથી તોપણ સાંમટી રીતે આ ચોપાંન્યું પસંદ કરી તે સરવે જરથોસ્તીઓને પોતાના ધરમ ઇખલ કરવાની અને નવજ્જેત વખતે તે ઉપર અમલ કરવાની હમો પુરતી બલામણુ કરીએ છીએ.

નવજ્ઞેતની ક્રીયા આ વખતમાં અને ક્યે આધારે ઉત્પન્ન થઈ અને તે જરથોસ્તીઓમાં કેમ દાખલ થઈ તેની નોંધ આ એરવદ સાહેબે આપી નથી. કદાચ આ આખતની ધરમ રહે મજાનુત શાહદત પોતાની પાસે ન હોવાથી તે ઉપર ચુપકીદી અખતયાર કીધી હોય એવું અમને લાગે છે. એનો ફક્ત ઇસારો વંદીદાદની ૧૮ મી પરગરદમાં “અધવ્યા અડ-હનેમ” પંદરમે વરસે આપે એવા જે બોલો આવયા છે તેનો જરથોસ્તીઓ આધાર પકડે છે. કેટલાકો આ બોલોને અબીયાસ કરવાને અરથે, કેટલાકો કુસ્તી બાંધવાને અરથે સમજાવે છે અને કેટલાકો દીવમાં કપડું પેહરવાને અરથે તેને સમજતા દીસે છે. એ ઈસારા સીવાય નવજ્ઞેતની ક્રીયા વીશે અવસ્તાન માંથી કાંઈ વધુ ખુલાસો મળતો નથી. એટલાજ ઉપરથી દસ્તુરે જામાસ્પજી મીનોચેહરજી અને પેસોતનજી બેહેરામજી શનજાનાએ પારકી કોમના લોકને સદરા પહેરાવાની આજ યોગ્ય વખત ઉપરની તકરાર વખતે અવસ્તાના વખતની શાહદત નવજ્ઞેતની આખતમાં આપી શક્યા ન હતા. દસ્તુર જામાસ્પજી તો આગળ વધી એમ કહી શક્યા હતા કે તેઓને દીનમાં લેવા માટે ફક્ત તેઓનો એકરાર બસ હતો અને ક્રીયા મારગની ધરમની રાહે જરૂર ન હતી.

આ ચોખાંચાના બનાવનાર એરવદ જામાસ્પજી હીંમતથી અને સત્યતાથી કહે છે કે હાલ ચાલુ રેવાજ પ્રમાણે બાળકને નવજ્ઞેત વખતે ગૌમુત (નીરંગ) તરણુ વખત પાય છે અને તે વખતે સાધારણ શરસી વાક્ય “ઇન ખોરમ ઇન પાકીએતન યોજદાથ એ રવાંનરા” તે બાળક પાસે બોલાવે છે તેવું ફરમાન ધરમમાં ક્યે

દીસ્તુ નથી. આ ફારસી વાક્યજ દેખાડે છે કે છેક પાછ-
લના વખતમાં આ નવી રીત ઉમેરવામાં આવી છે. દ-
સ્તુર પેશોતન પણ પારકી કોમવાળાને સદરો પહેડાવતાં
ગૌમુત પાવાની બાબત વીશે છેલ્લી તકરારમાં કાંઈજ લખતા
નથી. ગૌમુત પોતે કોહે છે અને બ્યારે વસ્તીવાળા શેહે-
શમાં લોકોની તંદરોસ્તી માટે સરકાર અને વધદરાને
લાખો રૂપીઆ ખરચાવી એ જાતની કોહતી અને જીવડા
પડતી ચીજોને દુર કરવા માટે ગટરો અને બીજા ધક્કાને
હાથ ધરે છે અને તેનો કોહાટ ચાલુ ન થાય અને તે
નજીસાત આગલ ન પંથરાય માટે તે ઉપર તુરત વેળા
Disinfectant દવાઓ નાખવાની તાકીદ ફરમાવે છે
ત્યારે તેજ વસ્તુ નવજોત વખતે બાળકોને અને મુકતાદ
અને બીજા ટાંકણે ઓરતોને નાહન નવાડી પાક થવા
માટે પાછ તેમાં પડેલા જીવડાઓથી અને ખજવાત થાય
એવા તેમાં સમાયલા પદારથોથી થતી ખરાબી શરીરમાં પેદા
કરવાથી “બાળકના રવાંનની” અને ઓરનોની પવીતરાઈ
કેમ જલવાય તેની સમજ એરવદ જમારપણ સાથે હમોને
પણ પડતી નથી. જો શીખેલા મોખેદ શાહેઓ આવીજ
હીમતથી જરથોસ્તી ધરમને તેના ખાલેસ આકારમાં દર-
સાવતા જશે તો આ અને એવીજ બીજી રસમો આપ-
ણામાંથી તાકીદેથી નીકલી જશે અને કથીર સાથે મળી
ગયલું સુતું છુટું પડી તેના ખસ આકારમાં પરજરૂપી
જાપ સાથે એકવાર પાછું ચાલુ થશે. જરથોસ્ત શાહેએ
બ્યારે ગલીચીથી દૂર રહેવાની અતી તાકીદ ફરમાવી છે
ત્યારે જાણી બુજીને બોંહોંશ અને એંટને મારીયા આ
નાપસંદ રેવાજને હરરીતની હલકી તજવીજથી ટેકવવાના
ફાંફાં શેને માટે મારવાં જોઈએ ? અસલી રેવાજને ટેકવ-

વાના હેતુથી મતલબસર ધરમ પોકારનારા ધરમ અને પેગમખરનેથી એક કોરે મુકવા માંગે છે અને જ્યારે નખ અને બાળની પહરેજી માટે સેંકડો શીલસુશ્રીઓ વંદીદાદની સતરમી પરગરદમાંથી બતાવા નીકળે છે ત્યારે વરસબાળ (વરસીઆનો બાળ) ક્રીયા મારગમાં ધમધોકાર વપરાય છે તેનું કેમ ? એ રીમની કેમ દુર કરી શકાય ? એરવદ જામાસ્પજીએ નીરંગ પાવાની વીરધમાં ધરમની રાહે પોતાના વીચારો મજબુતાઈથી જાહેરમાં મુક્યા છે તે માટે તેવણને શાબાશી ઘટે છે અને જોકે તેવણને થોડોવાર કેટલીક જગાથી એટલા સાડ સતાવામાં આવશે તોયે સમજી પ્રજાનો એકદીલી અવાજ તેવણની તરફેણમાં રહેશે.

એરવદ જામાસ્પજીએ પોતાના અભ્યાસ અને કેલવણીને સ્વતંત્ર વીચારોથી જોય આપી છે અને વીઘા અને હુનરની કેળવણી સાથે ધરમનીતીનું સામાન્ય જ્ઞાન આપવાની જરથોસ્તીઓને તેવણ ભલામણ કરે છે અને ઈનતેજરી બતાવે છે તેમાં સરવે જરથોસ્તીઓની સામે લગીરી છે.

એરવદ જામાસ્પજી દાદાચાંનજીએ આ ચોપન્યાંને સંક્રે ૨૦ મે ઇજશનેના ખારમાં હા માંહેથી એક નાદર ફકરો ટાંક્યો છે જે હમોએ અહીયાં ઉતારી લીધો છે તે સરવે જરથોસ્તીઓની અને શીખેલા એરવદ શાહેઓની છાતીમાં તેમજ તેઓના સુદરાહનાં ગીરેખાનમાં તેની નકલ કોતરી રાખવી ઘટે છે. “જે વસ્તુ જરથોસ્તી ધર્મને નુકશાન કરનારી અને જે રીતો નીતીના તરીકાથી જુદી છે તેને આજથી વગોવવાને અને તેના ખરાં રૂપમાં જાહેર કરવા કબુલ થયો છો.” જ્યાંસુધી દસ્તુરે, એરવદો, અને મોખેદ સાહેબો એ તરીકે પોતે

ચાલે નહી ત્યાંસુધી ધરમ જ્ઞાન પંથરાવું મુશકેલ છે. હાલ તો રસમ અને રીવાજોને ધરમની સાથે આમેજ રાખવા માટે કેટલાક શીખેલા એરવદો અને મોખેદ સાહેબો આદકતરી રીતે બલામણુ કરતા દીસે છે. કેટલાકો આજની વીધા સાથે તેને જેમ તેમ મેળવવાના ફાંપાં મારે છે પણ એવી થીગણં મારેલી કીલેખંદી કેળવણીના ધબકારા અને પ્રકાશ આગળ કેટલો વખત ટકી શકે તેનો ખ્યાલ જરથોસ્તીએનેજ સોંપીયે છીયે. જુવાનોના એતેકાદ એથીજ ડામડોલ થાય છે અને નીશાળોમાં અને ખીજી જગાએ ધરમ જ્ઞાન એટલા માટેજ તુચ્છકારમાં આવી પડ્યું છે જરથોસ્ત સાહેબે એવાજ રીવાજોને તોડવા માટે સત્યતાથી ઘણુંજ શહેવ્યું છે. તે જુસ્સો જ્યાંસુધી ફરી એકવાર તાજે નહી થાય અને શીખેલા એરવદો અને ખીજાઓ પોતાનો સ્વારથ એક કોરે મુકી પડે નુકશાન વેઠવા તૈયાર નહી થાય ત્યાંસુધી આપણી ચાલુ રીઠી ફેરવાય નહી. મોખેદ સાહેબોમાં ધીરજ અને અંતીપણું પુશકળ છે પણ તેઓને ખરી રોશણી દેખા ઉનારા અને છુટથી બોલનારા કાબેલ શખશોની ખુટ છે. તે ખુટ પરથમમાં પુરાવી નેંધએ છે એરવદો શેહેરી-આરજી અને જામાસ્પજી દાદાચાંનજી જેઓ અંધે ધરમ-વાણીના જાણીતા અભયાશીઓ ગણાય છે તેઓએ જે સુભ દાખલો હીમતથી આપ્યો છે તે દાખલે ખીજા એરવદોએ ચાલવું નેંધએ છે.

ઘજશનેના આરમાં હાની પંદરસો વરસ ઉપર એક કાબેલ દસ્તુરે કીધેલી શરેહ તે આજની પતેત છે એવુ અતાવવાની એરવદ જામાસ્પજીએ તજવીજ કીધી છે. એ પતેત યાને પશ્ચાતાપની અંદગી નવજેત વખતે દસ્તુર

અને મોખેદ સાહેબો બાળકને માટે પઢે તે એરવદ જા-
 માસ્પજના કહેવા મુજબ ગોયા એક ખીમારને તનદરેસત
 કરવા ખીજને દવા પાવા બરાબર છે. એ રસમને આ
 એરવદ વાજખીપણે તોડી નાંખવાની ભલામણ કરે છે.
 વલી એ પતેત બાળકોને મોહડે બોલાવવી એટલે તેમાં
 સમાવેલા કેટલાક ગુનાહ જે તે બાળકની શક્તી અને
 માનજણની બાહર છે તે તેની પાસે ખોટી રીતે અંગીકાર
 કરવા જેવું ઠરે છે તેથી આ એરવદ આ ક્રીયા વખતે
 બાળકોને પતેત પઢાવવાની વાજખી રીતે સાંમે થાય છે.
 અને તે કાયદા વીરધ છે એવું દેખાડવાની હીમત કરે છે.
 એને બદલે અહુરમજ્દને માંનવાનો એકરાર નીતીની
 પસંદગી અને અનીતીનો તીરસ્કાર, જરથોસ્તી તરીકેની
 કબુલાતો, ફરજો અને બંદગી જે અસરકારક રીતે અવ-
 સ્તામાં વરણુવ્યા છે તેમાંના ફકરા આ ચોપાન્યામાં ટાંકી
 બતાવ્યા છે તે મોહડે યા ચોપડીમાંથી વાંચી બાળકને
 નવજ્નેત વખતે પઢાવવાની આ એરવદ સાહેબ ભલામણ
 કરે છે. આ અવસ્તાનો ખુલાસો સાદી પણ સલીસ
 ગુજરાતી એબારતમાં સમજ પડે અને દીલ ઉપર અસર
 કરે એવી રીતે ચોપાન્યાના પાછલા ભાગમાં આપવામાં
 આવ્યો છે. સરવે જરથોસ્તીઓને લાયક છે કે આ નાનું
 ચોપાનયું અને નવજ્નેતમાં આ વીદવાન એરવદ સાહેબે
 સુચવેલો નવો સુધારો પોતાના ઘરમાં દાખલ કરવો.

(નવેમ્બર ૧૮૮૬.)

એ ચોપાન્યુ અકસર કરીને જરતોસ્તી નાનાં બાળકોને નવજ્નેતની ક્રીયા થવા આગમ્ય પોતાના ધર્મની બખરદારી મેળવવાનાં થોડાંક મુલતત્વો શીખવવા માટે અગત્યનું છે. પણ એ ચોપાન્યાંમાં બાળકોને બાદ કરતાં બાકીના જરતોસ્તીઓને માટે અવશ્યની બાબત દાખલ કીધી છે તે એ ચોપાન્યાંનો દીબાચો છે. એ દીબાચો એક ખાસ રસાલા દાખલ હેલાએદો પ્રગટ થયો હોત તો અમે ઘણા ખુશી થાત. તેમાં એરવદ જ્ઞમાસ્પહએ એક ખરા એરવદને જાળે એવી રીતે, એક ખરા કેળવાયલાને જોય આપે તેવી ઢપથી, બાહરે આવીને સર્વ જરતોસ્તીઓમાં બાંગે બુલંદ જાહેર કીધું છે કે નવજ્નેતની ક્રીયા વેળા કુમળા બાળકને નીરંગ યાને ગાયતુ મુત્ર પાવું કમકમાટભરેલું છે એટલુંજ નહીં પણ તે ધર્મના ફરમાન વીનાનો એક રેવાજ છે. નવજ્નેતની ક્રીયા વખતે વળી બાલકને જે પતેત પહાવવામાં આવે છે તે વીશે પણ એરવદ જ્ઞમાસ્પહએ વાજખી મુજહેમત કીધી છે. હરદ્રાઈ જરતોસ્તીને જે જાણવાની બાહેશ થશે તો ખુદ આ પતેતના એકથી વધારે તરબુમા થયા છે તે વાંચીને તે જાણી લેશે કે આ પતેત જેવું પશ્ચાતાપનું ભણતર એક બાળકને માટેનું નથીજ.

* * * * *

તેવનનું નાનું પણ કીમતી ચોપાન્યુ જરતોસ્તી બાલકોને માટે તેમજ માબાપોને માટે એ રીતે એકસરખું ઉપયોગી છે.

મધુર વચન.

(અકટોબર ૧૮૮૬.)

આએ એક નાહનું ચોપાન્યું છે જે તેના અકલમંદ દીબાચાને લીધે અમોને ઘણું પસંદ પડે છે. એ ચોપાન્યું બાલકોને માટે લખવામાં આવ્યું છે પણ તેનો દીબાચો બાલકોના બાપ, બલકે બપાવાઓને પણ, વાંચવા લાયક છે. એ ચોપાન્યાંના લખનાર જામારપછી એદલત દાદાચાનજી આપણા અરધો દજન કેલવાયલા મોખેદોમાંના એક છે અને કેલવણી આપણા મોખેદોના ધરમ સંબંધી વીચાર વેહમના કચરા કાદવમાંથી કેવા છુટા પાડે છે. તે જો જોવું હોય તો મીં જામારપછીનાં ચોપાન્યાંનો દીબાચો વાંચવા સીવાય બીજું કાંઈ કરવાની જરૂર નથી. એ દીબાચાન કેટલાક અગતના ભાગને એક જુદીજ બાબતનાં રૂપમાં અમે બીજી ગમ ઉતારી લીધો છે જેની ઉપર દરેક દીનદાર જરથોસ્તીનું અમે ધ્યાન ખેંચે છીએ. નવજેતની ક્રીયાને માટે એક જરથોસ્તી બાલકને શું શું જ્ઞાન આપવું જોઈએ તેની સમજ તથા નવજેતની ક્રીયામાં બાલક પાસે ભણાવવામાં આવતા અવસ્થાના કલામો અને તેમનો તરજુમો એ ચોપાન્યામાં સમાવ્યાં છે અને જો દરેક માબાપ પોતાનાં ફરજંદના હાથમાં નવજેતની થોડુંક આગમચ આએ ઉપયોગી ચોપાન્યું મુકશે તો તે પોતાનાં ફરજંદનું એકીન વધારે દીનદાર કરશે.

(અકટોબર ૧૮૮૬.)

આ નાનું પુસ્તક તેના બનાવનાર મી૦ જી. એ. દાદાચાંનજી તરફથી મલ્યું છે તેની પૌંહોંચ કચ્છલ કરતાં અમોને મોટો આનંદ ઉપજે છે. નવજ્નેતની ક્રિયાની વેલાએ નિરદોષ બચાંઓ પાસે પતેતં ભણાવવાના માઠા ચાલ સાંમે કર્તાએ જે સખત ટીકા કીધા છે તેને અમે બોલેબોલ મલતા આવ્યે છીએ. પતેત ભણી પાપનો પસ્તાવો કરવાનું નાના બાલકોને માટે નથી પણ ઉમરે પુગેલાં સંસારી માણસોને માટે છે.

* * * * *

પછવાડેથી અવસ્તાના ફકરાઓ તથા બંદગીઓનો જે અર્થો સમાવેલા છે તે જરૂર વાંચવા લાયક છે ને તે સદરો પેલડનારાં દરેક બાલકને આગમચથી શીખાડવા ઘટે છે. તે મધે “અહુરમજદને માનવાનો એકરાર,” નીતિની પસંદગી, અનીતિનો તિરસ્કાર, જરથોસ્તી તરીકેની કચ્છલાતો વગેરે બાબદો બચાંનાં મનપર નીતિનાં બોધનો કાયમ છાપ મારવાને તદ્દન યોગ્ય છે.

અમે એવાં લખાણને જરથોસ્તી ધર્મની એક સેવા ગણીએ છીએ. જે એવી સેવા દરેક કાબેલ અથોરનાન કરતો રહે તો જરથોસ્તી ધર્મની હાલત સુધર્યા વિના રહે નહી.

એવાં અગત્યના પુસ્તકની કિંમત એ આના ઘણીજ નજીવી રાખી છે ને તે ખચીત ભારે ઉતેજનને પાત્ર છે.

